

Hikâye-i Câmi

İsmail Hakkı
ALTUNTAŞ
2017

ISBN:

Dizgi : İhramcızâde

Kapak :

Baskı- Cilt :

İçindekiler

Guişinden Anlayana.....	7
Tabib Hakkı	13
Âşık, Eşek Olursa	19
Şair Ve Ferişte [Melek]	22
Dolandığımız Düğümü Açsan Veya Biraz Gevşetsen Olmaz Mı?	27
Melek Suyu	34
Rosebud.....	37
Dedenin Kıymetini Bil.....	43
Ferraş Dede	49
Sen, Seni Sevdiğinle Bil. O, Seninledir	59
Şeyh Öldü.....	65
Gün, Güneşli Olmalı.....	69
Saraylı Hanım.....	75

Anlamadığım.....	81
Bizimsin, Ayrılık Yazılmayacak Kadar	85
Simitçi Dede.....	89
Derviş İle Şeyh.....	93
İlahi İlişkide Matematiksel Bağları Çözmek ..	99
Toprağım, Ayna Mı Oldun?	109
İpli İpsiz Farkı.....	113
Kara Tren Yolunda.....	123
Huzurunda.....	129
Ayna Mı, Cam Mı?	133
Dostun Kapısında Ağlayanlarla.....	135
Neden İstedin Ki?.....	139
Tuz Basanım	145
Can Kuşum Çırpınıyor	153
Yarda Kalan Katre.....	157
Kafir Arkadaşım.....	161
Kulun'ü Yazıdan Sildik, Fakat Eşekliğimiz Bakî Kaldı.....	167
Tabîb-İ Hâzık	171
Bitmeyen Sevgi İmlası	177
O Ne'y'di?.....	191

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على رسولنا محمد
وعلى اله وصحبه وسلم اجمعين

Şüphesiz hamdim Allah Teâlâ içindir, O'na hamd eder, O'ndan hidayet ve bağışlanma dilerim.

Rasûlu'llâh salla'llâhu aleyhi ve sellem Efendimin kapısında tarifsiz sevgiyle beklemekteyim.

Ehl-i Beyt'e ve çocuklarına sonsuz saygı ve sevgiyle itaat etmeyi iki cihan nimeti ve büyük ihšana kavuşmuş olarak bilirim.

İhramcızâde İsmail Hakkı

GUIŞİNDEN ANLAYANA

bir sinek bir kartalı salladı vurdu yere
yalan değil gerçektir ben de gördüm tozunu

Yunus Emre

Bataklık.

Yeşili gani, sık ağaçların olduğu bu güzel yerde, sesler yükselir. Ancak herkesin sesi kesilse, onun sesi kesilmezdi. Melekler bile ona hayrandı. O yerini ve haddini bilirdi.

Cenâb-ı Hakk'ı da en çok o zikrederdi.

"Zikrin nerde yerin nerde" denecek kadar kıskanılacak bir durumu varken birgün ah etti. Zamanın padişahı bulunduğu yere, cami yapacağını duymuştu.

Yana yana avazını semalara doğru yükseltti.

Subhâne men yusebbehu lehu fî luceci'l-
bihâr.

Subhâne men yusebbihu lehu mâ fî'l-ardi'l-
kifâr.

Subhâne men yusebbehu lehu alâ ru-usi'l-
cibâl.

Subhâne men yusebbehu lehu biküllü şefetin
ve lisân.

**

'Denizlerin dalgalarında tesbih edilen zât'ı

tesbih ederim,

Boş arazilerde (çöllerde) bulunan her şeyin
tesbih ettiği zât'ı

tesbih ederim,

Dağların tepelerinde tesbih edilen zât'ı

tesbih ederim,

Her dudak ve dil ile tesbih edilen zât'a

tesbih ederim'

Olduğu yer bataklık kalbi kırık canı yana yana
Allah Teâlâ'ya niyaz ediyordu.

"Yerim kötü demeden seni zikrettim, kalbim
kırılmadı. Ancak bu padişahın yerimi yuvamı
yıkmaya geliyor. Cami yapacakmış.

Zikirse benim zikrim az mıdır?

Sırf adım kalsın diye; saltanatına bakmadan
benim garip yurduma neden göz dikti."

"Seni bilenlere, seni zikredenlere Zâtının,
yardım edici olduğunu biliyorum.

Ben garibim; ancak bu kudret sahibinin beni
huzursuz etmesine neden razı oluyorsun.

Her yere sahiplenmiş, kala kala bir bataklık
yerine mi kaldı?

Ona da göz dikti,"

diye düşünürken başına bülbül gelip başladı
nağmeler dökmeye. Ona dedi ki

"ne olur sus, biliyorsun, bizi bilmez gibi;

sana burada olmazsa başka bir yer, dahası padişahın bahçesi olur, oraya da yerleşirsin."

Bülbül anladı ki; "baltayı taşa vurdum" dedi kaçıp gitti. Nede olsa bir kuş idi.

O, üzüntüyle kıvranırken hep bunu sordu.

"Ben nerede yanlış yaptım, halimi tayin etmedim, durumumuzdan şikâyet etmedim. En çok zikreden ve şükrederken, bu padişahın sonsuz hırsı neydi, her yere ve herşeye sahip olmak, arzusu"

Canı yanan mazlumun ahı arşı titretirmiş derler. Arş titredi. Bir kasırga esti ve bir hortum çıktı. Sarayı da padişahı da dünyaya gelmemişler arasına kattı savurdu gitti.

Şimdi sarayın yerinde yellere esiyor. Padişah yok... saray yok, ancak bataklık yerinde duruyor ve o da zikrine devam ediyor.

Bu hikâyeyi okuyan şunu anladı.

Haklı dava yoksa küçük diye görülen şeyler yüzünden, nice kudretliler helak olur. Allah Teâlâ, yeryüzünü geniş yaratmıştır. Yeşil olan yeri olduğu gibi, taşlık kurak yerleri vardır. Oralar dururken canlılık taşıyan yerlere göz

dikip, "ibadethane yapacağım" demek hakkına kimse sahip değildir. Eğer yapılması gerekiyorsa, o yerdeki mahlûkatın eziyet edilmeden başka bir yere nakledilmesi gerekmektedir. Ancak bu da tercih edilen bir husus değildir.

Yüce kudret sahibi Allah Teâlâ bile bu sırra binaen mübarek beytini suyun olmadığı, kurak bir yere yaptırdı. Su canlılık demektir. Yapılmadan önce öyle bir yerdi ki üzerinden kuşlar dahi uçmazdı. Ne büyük bir incelik. Şimdilerde Kâbe'si ile o yerler şenlenmiştir. Hala anılır, harem-i şerifin olduğu yerde otlar misafirler tarafından koparılmaz ve kesilmez.

Allah Teâlâ'nın yapmadığını kullar yapıyorsa, bilsinler ki; sevaplarından çok hatalarının yazıldığı bu ibadethaneler onlara sorgu ve sual sebebi olacaktır..

"İyilerin sevapları, mukarrebler [yakınlar] yanında günah olarak anılır."

12 Hikâye-i

TABİB HAKKI

Şehirde, Tabib Hakkı isimli biri vardı. İhtisası, dahiliye idi. Aslında dahiliyenin de dahiliyesi olan tedavi usullerini bilirdi. Ancak bu tabibin yüzünde bir siyah tül peçe bulunurdu. Denildiğine göre çok çirkinmiş (!) Çünkü ürkütücü olacak kadar çirkin surete insanlar dayanamaz.

Gerçeği hala muammadır, gerçekten çirkin midir, bilemiyoruz. Bu sırra binaen yine çirkin yüzlü olduğu sanılan bu tabibden daha ziyade sıhhat u marazdan anlayan başkası olmayınca herkes ona gidermiş.

Tabib Hakkı, hastalarını tedavi eder, ücret olarakta kapısındaki köpeğine bir öğün miktarı yiyecek bırakmalarını istermiş . Bu sanıldığı gibi et falan değil, yal denen bulmaç -o da olmazsa yemek artığı bir şey de olabilirdi. Hastalar ucuz ücret alan tabib olduğunu bildiklerinden hep ona gelirler, kendilerini muayene ettirirlermiş. Sonra da ücret olarak

köpeğinin önüne bahsedilen nevaleyi bırakırlarmış.

Şimdi ben sizin yerinize sormuşum olayım, acaba bu insan ne yer ne içer? diye.

Tabib Hakkı, ne yer ne içerdi?

Tabiki insan aç kalır, o da bir şey yiyecek kesin. Ancak onun ne yediği konusunda tek şahidi

bir köpeğinden gayrisi olmadığını düşünürseniz, ne yediğini anlamış olursunuz.

Tabib Hakkı, Hacı Bayram Veli kuddise sırruhu'l-âlî yolunu takip ettiği söylenirmiş. Melami meşreb... Tabib Hakkı, Akşemseddin ve Ömer Sikkini vüzerasının silsilesinden gelenlerden olunca, o yolun sünnetine tabi olmuş.

Akşemseddin Hazretleri ilmini köpeğin tasında bırakıp, Hacı Bayram Veliye bend olduysa, Tabib Hakkı da o yolun usülünü kendine rabt eylemişti.

Herşey güzeldi. Tabib Hakkı, kırk günde bir kaybolur, görünmez olurmuş. Soranları zaten yoktur. Ancak hasta olanlar mecburen onu ararlarmış. Çünkü deva kaybolunca şafi kim olur ki, Hakkı yoksa şifada yok olurmuş. Diğer tabibler onun bildiğini bilemezler, derdin hikmetini de çözmezlermiş. Birde çok para istemeleride işin diğer tarafı.

Kırk gün geçince, Tabib Hakkı küçük derme çatma muayene hanesini açar gelenlere bakarmış. Bekleyen hastalar ilk gün kuyruk olur, fakat o gün içinde hepsinin tedavisini bitirmiş. Sonra her zaman ki durum. O gün kırk kişi de muayene edilse, ücretler üç öğün yal yemeğini geçmezmiş. Köpeğin yarına kalsın diye bir depo tutması olmadığı için.

Gün böylesine, gecede, Tabib Hakkı, geceleri kandilin titreyen ışığında başıyla bir şeyler mırıldanır, köpeğide yanında onu dinlermiş. Sırlı bu adamın ilminin çok olduğu malum, ancak bir dostu köpeğinden başka kimsesi neden hiç olmazmış. Bazen bir kişi onu çok merak ederse, yanında durmasına izin verirmiş. Fakat, Tabib Hakkı elinde olmayarak yanlışlıkla peçesini düşürür, o kişiye çirkin yüzünü gösterirmiş. O kişi gördüğü çirkinliğin karşısında erirmiş. Sonrası malum tahammül edemez, bir daha gelmeyecek gibi kaçır

gidermiş. Yukarıda söylediğimiz gibi, bu güzel ahlak sahibinin çirkin yüzü var mıydı? Yüz Kalbin aynasıdır, derler.

Yine ben sizin için sormuş olayım, bu tabib, mahiri tıp ehli ise neden çirkin yüzünü tedavi etmiyor? Yoksa bizim bilmediğimiz bir husus mu var?

Ehline malum olsun.

Senelerce Tabib Hakkı, bu şekilde hayatını devam ettirmiş. Her hayat bir hikâyedir. Onun hikayesinde bir sessizle bitmiş. Bir gün köpeği ölmüş. Onu götürüp şehrin çöplüğüne kendi eliyle gömmüş. Evine döndükten sonra, bir ayrılık nişanesinden, Tabib Hakkı, küçük muayenehanesini toparlamış. Çokta bir şey yok. İçinde sadece bir iskemle, birkaç edevat birde soğuk günlerde altına sığındığı çul ve duvardaki "hiç" levhası.

Tabib Hakkı kapıyı kapatmış.

"KAPALI"

Günlerce kapı açılmamış. Şehirde onu da görende olmamış. Soran olsa da hepsi cevapsız kalmış. Kim ne bilecek.

Nasıl olduğu bilinmeyen bir şekilde kulubeyi bir alev yakıp yıkmış.

Tabib Hakkı, yok, kulübe yok.

Şehirde hala sorulur. Ne oldu, nereye gitti?

Sırrı malum değildir.

Bu hikâyeyi anlatan şunu söyleyebilirim.

Toprak çirkindir. Ancak gül o kara toprakta yetişir.

Sonuçta ölümlü olan bizler, toprağa girdiğimizde Tabib Hakkı'yı orada muhakkak bulacağımıza göre, sorularımızın cevabını orada bulmak mümkün olacaktır diyebiliyorum.

ÂŞIK, EŞEK OLURSA

**" Biz bilemedik âşkın sırrını.
Hala ayakta ve
eşekliğimizle bakıyız.."**

Pirim hazretleri kapısında bir eşek varmış. Bir zaman sonra eşek o hale gelmiş ki, dili tutulmuş, sözden gayri her şeye razı bir hayat yaşıyormuş. Ancak hazret bir gün

"alın götürün bu merkebi aşkın işareti zuhur etmedi...başkası bulun" demiş.

Kovulan güzelim eşek, gözlerinden yaşlar aka aka tekkeyi terk etmiş. Olacak. Bir kaç gün sonra eşeğin öldüğü haberini pirime söylemişler. Pirim üzülmüş. Sonra bir sohbetinde hakkında buyurmuş ki;

"Gardaşım, âşık olan susar mı, ahı nerede, inlemesi nerede? Eğer susarsa, o âşık değildir. Merkeb tabiatı, aşkına işaret için bağırması gerekirdi."

“Kapımızdaki bu hayvan, meczup olmuştu, can çekişiyordu...onu kovduk ki vuslatın son demine ulaşsın, ancak kolay değil...içi yandı... Erken öldü. Bu şekilde sevdiğini buldu. Merkebe ne yüklersen yükle altında ezilse de dayanır, inadı vardır. Onun için âşıklar ağlar, ağlar ki, hali kuvvet bulsun. Böyle olmasaydı çabukça ölürlerdi. Sevgili, aşığın sızlanmasından rahatsız olmaz. O ağladıkça daha çok hasret verir.

Düşününün, merkebin bir insana âşık olmasını... olacak şey değildir. Ancak âşk ferman dinlemez... Nice merkepler insan-ı kamile âşık oldu...

Onların vuslatı için yardım etmek gerekir. O da ölüm. Çünkü kamil insanında ve aciz hayvanında birleştiği yegane yer topraktır. Sevgilisine kavuşması, tozu tozuna karışması için tek çaresi ölümdür. Bunu iki ölümler anlatılırlar. İkisi de birbirinden zordur. Dışardan bakanlar, susana edepi derler, ancak edep âşık olanda aranmaz ki. Âşıkların hatası sevdiğini terk etmesidir. Söylediğinde de onlarca yanlış düşüneceklerini bilse de âşık söylenir durur. Velew ki adı mecnuna çıkacak olsa dahi.

İnsanlar, meleklerden üstünlüğü aşklarıyla kazandılar. Melekler aşkı yaşayamadıkları için insanın makamına hiçbir zaman ulaşamayacaklar. Hayvanların dahi melekleri geçtiği yer burasıdır.

Cinler de aşkı bilirler.

Âşk, insanı hataya düşürse de, uğruna öleceği sevgilisinde bulacağı rahmet, onu duyuracaktır. Bunu bilmektedir.

Aşığın cenneti, sevgilinin kucacağı, yanıdır.

Cehennem, aşığın içindeki alevinin karşısında sönük kalmıştır. “

(Sohbetin devamı var...)

...

Sohbetin derunu arttıkça dinleyen dervişler, birer birer yığılıp can vermeye başlamışlar, denir.

...

Şimdilerde pirimin aşkından ölen eşeğin mezarından ses gelmese de, üzerinde biten çiçeklerde bülbüller şakıyor. Hala bir yerde bir âşık varsa onun başına gelir, tutulmuş dili orada çözülür, derdini söylemeye başlarmış.

Bilindiği üzere âşk söyletir... Ancak âşk dilini öğretecek bir üstada her zaman ihtiyaç vardır. O dili bilmeden söylemenin, sevgili yanında kıymeti olmuyor. Bu âşkın gizemidir. Herkesin âşık olmadığı da yine bu sebeptedir.

*eşekliğimizle bakıyız: Eşekliğimizle ağlıyoruz.

ŞAİR VE FERİŞTE [Melek]

"Yazılmayan sohbetin devamı için"

Günlerden bir gün, bir şair ve bir melek arkadaş oldular. Melek şaire kanadını verdi şair de meleğe bir şiirini. Şair meleğin kanadını defterinin arasına koydu ve şiirlerini gökyüzünün kokusu kapladı ve melek şairin şiirini mırıldandığı zaman ve ağzında aşk tadı hissetti.

Yaratan dedi ki: **"Artık bitti". Artık hayat ikiniz için de çok zor olacak.**

Çünkü eğer bir şair gökyüzünü tanırrsa yeryüzü ona dar gelir ve eğer bir melek aşkın tadını alırsa gökyüzü de ona dar gelir.

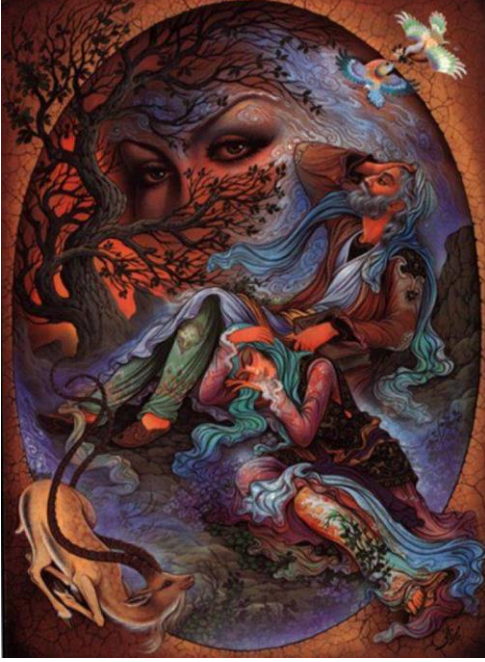
Melek şairin elini tuttu ve gökyüzünün sokaklarını gezdirdi ve şair de meleğe yeryüzünün sokaklarını gezdirdi.

Gece ikisi de eve döndükleri vakit, meleğin kanatlarının üstünde biraz toprak serpilmişti ve şairin de omuzlarında bir kaç tane tüy vardı!

Melek daha sonra şairin yanına geldi ve

"Âşık olmak istiyorum" dedi.

Şair: **"olmaz, sen meleksin, aşk meleklerin işi değil"** dedi.

Melek ısrar etti.

Şair: "ama aşktan önce isyan etmek gerek" dedi ve "eğer isyan edersen seni cennetten kovarlar; Âdem'in acı kaderini unuttun mu?" dedi.

Ama melek yine ısrar etti ve şair çaresizce yasak ağacın adresini verdi meleğe.

Melek gitti ve ağacın yasak meyvesini yedi. Ama tüyleri dökülmüştü ve pişman oldu.

O zaman tanrının yanına gitti ve şöyle dedi:

" Allah'ım beni affet, ben isyan ettim ve âşık oldum kendime kötülük yaptım. Şimdi beni

cennetten atacak mısın?

Yaratan : "demek sen de bu hikâyeyi yanlış anlamışsın.

Demek sen de sadece isyan edip, âşık olanların cennete gireceklerini anlamamışsın" dedi.

Ve o zaman tanrı cennetin dokuzuncu kapısını açtı.

Melek içeri girdi ve büyük bir hüznle duran şairi orada gördü.

Melek gerçekleri ona anlattı. Ama şair ona inanmadı.

Kaldı ki insanların hiç biri bu hikâyeye inanmaz.

Sadece o melek ki gerçek cennetin nerde olduğunu bilir!

Gökten iki elma düşmüş, Biri şairin başına, biri meleğin, diğeri mi?

Diğeri hala dalında....

Kaynak: Farsça Aslından Türkçe'ye Çeviren:
Fehameddin Ozan Ulusoy
فرشته و شاعر-Şâir ve Ferište: Çeviri / Sekizinci Kıta
Edebiyat ve Düşünce Dergisi

***DOLANDIĞIMIZ DÜĞÜMÜ AÇSAN VEYA
BİRAZ GEVŞETSEN OLMAZ MI?***

O, sabah kalktığıında, yine aynı şeyler ile kendini bulmuştu. Sevgilisini rüyasında görmüştü. Gözünden iki damla yaş, akmak için hareket etse de, onları havanın soğuk rüzgârı dondurdu. İki damlacık ok gibi battı. Gece boyu uyumasına rağmen, kanlı gözleri dinlenmemiş, sınır nöbetçisi gibi sabahı beklemişti. Vücut dayanamaz uyur. Ancak onun gönlü uyumayı unutmuş, hayalinde aranan, körler misali, nerde olduğunu bilmeden, anlamadan, sevgilisini bulmaya çalışmıştı. Hiçbir zaman görmek nasip olmadı. Nedense sevgili onun şansını güldürmemişti. Dertlendi,

" Seninle, gördüğümü, mutlu olduğumu bildiğin halde, neden göremiyorum seni? Nerelerdesin?"

Ne zaman bu sözlerine cevap geldi ki ...şimdi gelsin.

O unutmak gerektiğini düşündüğü her şeyin içine onu da koysa yine de unutamıyordu. Bir kere dudaklarından

"Her kapı kapanabilir, lakin benim merhamet, mağfiret ve şefaath kapılarım sana kapanmayacak," dediğini duyduğundan bir umutla onu bekliyordu.

İçi çok yandı, **"hani nerde...kapı mı koydun, ev mi koydun, hepsi viran"** dedi.

Onun bir suçu varsa , güzel insanları duymuş, onlar gibi olmak istemişti. Nefsimi terbiye edeyim diye yoluna düştüğü tekkenin şeyhi bile **"Nefse galebe etmek için tek yol aşktır ; aşk, ruhu arındırır sonra hakikat ve marifet yüzünü gösterir"** demişti.

Evet... aşık olmalı, çile çekmeli... ama, hakikat yüzünü göstermekten imtina ederse, bu bela üstüne bela değil miydir?

Ona demişlerdi ki **"aradığın sevgili şu ileriki çölün sular vadisinde oturuyor. Şansın yaver giderse görebilirsin."** O da, **"çöl geçilmez bir yer değil ya, giderim, bulurum"** diye yola çıktı. Çok aradı. Ancak bir türlü vadiyi bulamadı. Sonunda bayıldı, kaldı.. Kendi hayal mi ediyordu bilinmez ama, başına gelen kişi, **"aradığın benim"** dedi. Yüzünden peçesini kaldırdı. Baktı ki, kendisi. **"Tutsan ayna bu kadar akseder, aynen benim"** dedi. **"Aradığım**

sevgilim, kendim nasıl olabilir". O güzel ona dedi ki "Zat da, sıfat da hep beraberiz. Ayrımız ve gayrımız yok." dedi. Tekrar bayıldı...uyandığında aklı başına geldi, olanlar rüya mı, aynıyle vaki mi, sanki kafa birden uçmuş ve sersem gibi donuklaştı. Ne var ki, açlık ve susuzluk yurdundan ayrılması gerekiyordu. "Burası çöl... sevgilimi gördüğüm yer... candan ve cihandan ayrılmak güç gelmezken, onu gördüğüm yerden ayrılmak!"

"Nasıl bir sadakat bu bendeki, göreyim dediğim yer bir cehennem yurdu, gitmek istiyorum.. Gitmeyi istemek... nasıl bir hal" diye düşününce, çıldıracak gibi oldu.

Ruhu için olmayacak bir şey, ancak beden dinler mi, bir kuvvetle onu yerinden kaldırdı ve yürütmeye başladı. Epeyce yürüdü. Bitmiş tükenmiş haline rağmen düşünmeden gitmek arzusunu anlayamıyordu.

Düşünüyordu. Şaşkın...

Sevdiğinin onu andığını hiç duymamıştı. O ise her zaman o dudaklarını onun adını anıyormuş gibi oynatırdı. Sesiz sessiz. Birisi dese ki **"o dudaklar ne söylüyor?"** diyeceği söz, **"sevgilimi anıyorum"** , yine

"adı ne?"

" dudaklarımın hareketinden çıkan ses"

"nasıl bir ses biz duyamıyoruz"

"Onu anmak için açıp kapıyorum... bir gün karşılık verirde sesini duyarım diye...çünkü insan aşık olunca sevgilisinin ismini kendi ağzından işitmeye can atarmış...

beni kim tanırdı, kim bilirdi, ben onunla meşhur oldum...bana onun aşığı dediler."

Sevgiliye tarifsiz olan aşkını anlatmak için devamla:

"Sevgilim ilahi esrar hazinesidir.

İncilerle dolu, ucu bucağı bulunmayan denizdir.

Ben bir avuç topraktım, şimdi gönül mekânı oldum.

Gönlüme gelsin misafir edeyim diye çilelere katlanmam gerekiyor.!

Etrafındakiler, mecnun... kafayı yedi, görmediğine aşık olmuş...deselerde."

Gönül kırılır, yen içinde kalır, gibi üzgün hali bitmiyordu. Atılan oklar yüreğine sapsansa da, o davasından vazgeçmiyordu. Söylemese de, "siz benim kalbimdeki hayalini görseydiniz. Siz de ona âşık olurdunuz. Benim bu halimi az görüp "Kapan ayaklarına, ona tapın! derdiniz."

...

Sevdiğim!

Gönlüm süruru!

Ömrümün sermayesi!

Ey gül yüzlü güzel!

'Sana doyamıyorum, dudaklarım sensizlikten kurudu,

Beni ırmağa atıp, orada boğsalar! İçime dolan sular beni kandırmıyor"

"bir defa yüz gösterip beni bir öpseydin"

Dilinden dökülen sözler kitaba yazıya sığmaz şekilde karışıp gitti. Yine bayıldı. Orada bulunanlar sözlerini dinleyenlerde acıdılar ve söz etmeden gittiler. O yine dalgın dalgın, uzak bir diyarın yolcusu gibi duruyordu.

"Hakikatte ne ben varım, ne benden başkası, zaten sen de bensin!...dediğime aklını kaybetmiş aldanmış diyorlar. Ben seviyorsam seni sende beni sevebilirsin... benim için sevildiğimi bilmem yeterlidir. Ancak seni doyasıya sevebilmek için bu hayat yetmeyecek, ona üzülüyorum. Herşeye beni bırakın gidin diyorum. Çünkü ben aciz bir kapıkulundan daha öte ne olabilirim. İçerisine giremeyeceğim evin sahibini arzuluyorum." Dedi.

Kapı açıldı ancak bitkin olduğu için ölmüştü.

...

Sorun burada, ölecek kadar seveni varken... naz etmenin manası nedir?

Saklı durmanın... yüzü çevirmenin.

Kiminden kaçtın... ama kimine fazla açıldın
Şimdi sevindin mi... aşğın öldü diye
Sevenim çok var veya sevmedim demenin
manası var mı?

İşte geldik... gidiyoruz.

Yüzümüze karalar sürdük, utançta
Adını bilmeden, yurduna gelemeden

Birer taş misali atılmak/attın

Kendi sırrını açacağına açmıştın,

Oldu mu, dediklerin... "hepsi öldü" mü olmalı

Karışık ve gizem dolu yolun içinde kurduğun
bu tuzaklar...

Biraz da sen sevseydin...

Bunca zamandır böyle geldi, böyle gitti...
demen Anlamsız geliyor.

Sevenlerine acı... sevmeyenlerine neşe
dağıtırken

Aradaki fark nedir?

Sonunda sözü kara kalemin, kara kağıda,
yazdığı kara cümle mi...

Senden başka kim okudu bu yazını... sorgusuz
olan kudretine karşı cevap verecek kimse var
mı?.

Yine kendin olacak ve ancak sen duyacaksın.

Bizde varsın diye dolanıyoruz.

Olana olana dolandığımız düğümü açsan veya biraz gevşetsen iyi olmaz mı?

Diyorum.

MELEK SUYU

Toprak adamı bir kuyuya düşmüş, bahtına küsmüş ve çıkmadan vazgeçmiş öylesine duruyordu. Üzgün halde otururken, üzerine bir ışık düştü ... **“gün kuyuda da, doğarmı”** dedi. Kaç zamandır havadan bir ışık görmemişken, **“bu ışık güneşten olamaz”** dedi. Meğer kuyuya bir melek inmişti.

“Neden üzülyyorsun”

“Kimse gelmedi diye, bak ben geldim.”

“Sen benim dostum, tek arkadaşım, tek sırdaşımın,” dedi, güzel sesiyle, sözler sarf etti ki, toprak adamı sustu, öylesine donmuş gibi, dinledi.

Meleğin güzel sözleri, yüreğinde akan gizli kan ırmağını, Musa aleyhisselâmın esasını Nil'e vurduğu gibi berrak sulara döndürdü.

Tanrı huzurundan yeryüzüne inmeye mecbur kalan bu melek, **“burada seninle durur, ışığımı paylaşırım”** dedi. Sohbetin içinde

melek o hale gelmişti ki içindeki barındırdığı sevgi ile birden bire su halini alıp kuyuyu doldurmaya başladı.

Önceden kuyuya bir ip atan veya bir bakan olmamıştı. Su olan melek, toprak adamını yavaş yavaş yukarı doğru çıkarmaya başladı. Kuyu ve su.

Ab-ı hayat, ölmüş olan cana, can verirmiş. Toprak adamı kuyudan canlanıp çıktı.

“Sevdiğim melek benim için bir su oldu. Şimdi tekrar onu nasıl bulacağım” derken güneş dağın arkasından göründü, nuruyla kuyudaki suyu hafifletip buhar haline getirdi. Su buhar olup semada bakılmaya doyulmayan bir tül bulut halini aldı.

Toprak adamı o günden sonra buluta hep hayran baktı. Çünkü kaybettiği canı, o bulutla bulduğunu hiç unutmadı. Ne zaman tüllenen gibi bir bulut görse, hep o melek akla gelirdi.

O melek hala sırrını saklamaya devam ediyor. Ancak Rahman’dan, toprak adamı için can talep edilirse, yine onun için rahmet olup yağıyor.

Toprak adamı onu kalbiyle sevdi. Onu içinde hissetti ve derinden derine çok sevdi.

Ayrılık gibi görünen yerlerini onunla beraber düzeltti. Nerde toprak adamının kalp testisi kırılrsa o melek hep tamir etti. Güneşte kırılmış testiye, kıvamında bulup kuruttu. Kırık testi fırına girer ama, yine tamir için gönül ustasına

ihtiyaç vardır.İşte her zaman o melek kıvam suyu olmuş. Testiyi tekrar hayatla buluşturmuştu.

Ey gün yüzlü melek!

Seni ve toprak adamı görüyor, biliyorum.

Her bir tasın içinde ve içilen suda fedakâr kalbinin sızıntısını buluyorum.

Toprak adamını kırmasınlar diye onu yumuşatmaya çalışmanın nedenini biraz daha iyi anlıyorum.

Ey ab-ı hayat, ey melek!

Toprağın üstüne sağnak sağnak yağarken kalplerdeki acıları ve kırılmaları sen yumuşattın.

Katı kalbin devası olan melek suyu!

Seni kana kana içen bir toprağın içinden de, ancak gülbahçeleri ve sümbüller çıkar.

Bir başka şey düşünülmesi kabil mi?

ROSEBUD

Rosebud, gökten yere inmiş bir melek. Billur cam bir kadeh gibi. İçine iyi olan şeyleri almış ve sunan abı hayat çeşmesi. O da herkes gibi kırılğan olmasına rağmen, gücünün son raddesine kadar ayakta durmaya çalışıyordu. Gencecik bir talebe...geleceğe umutla bakıyordu. NewYork'ta parka bakan az katlı... yere kadar camı olan bir apartman dairesinde, günlerini geçirirken, sonbaharın sarı sarı yapraklarının, uçuşarak yere düşüşünü seyretmeyi çok seviyordu. Elinde kitapları ve sonsuzluğa uzanan hayalleri, soğuk ile sıcak arası hafif bir sonbahar havası ortamında, kaşe bir trençkot ve boynumda şalıyla, okulun yolunu tutar, yürürken gülümsemeyi ve mutluluğu hiç bitmesin istiyordu. Sevinç ve kahkahalar ile okuluna gittiği güzel günler, tekrar tekrar hayal edilebilecek kadar çok güzeldi. ancak o günler sanki birden kesiliverdi. Sanki akli durmuş.. her şeyi ret edesi gelmişti... Yine de kendini ikna edip her şey yerine oturtuyor olsada...

..bilmiyorum... hiç bir şey bilmiyorum..bildiğim bir şey varsa şu içimin kaldırma kuvvetinden de bıkiyorum sanki bütün bu son olaylar ile dayanıklık testinden geçiyor gibiyim... son zamanlarda uğradığım haksızlıklar ve zulümler, hep yapanın yanına neden kâr kalıyor... hep ben kötüyümüşüm gibi geliyor... kimseye bir şey olmuyor ... onlarda bencilliğinin cahilliğinin bedelini ödemeli, değil mi? Fakat onlara neden bir şey olmuyor... diye üzülop duruyordu...

İyiler için dünya mahzen ve kabus.

Sıkıldım... sıkıldım bıktım artık ...

Tanrım beni bir başıma bu insanların arasına atıp, terk etti gibi...hissediyorum..

Bir kedi gibi kendi yaralarımı iyileştirmekten sıkıldım. Yoruldum...Yorgunluğum bu sıkıntılardan... diyerek boğulduğu iç savaşı, Rosebud'u azıcık bir hayale muhtaç kılıyor. Hayallerine can suyu niyetiyle bakıyordu. Okulda eğitmeni onun bu halini fark etti. Rosebud'a dedi ki, "yalnızlığın acılarını çekme evinde iki tane balık besler misin!"

"Evdeki canlı hayvan bereketin temsilidir. Ayrıca yalnızlık belasının savıcısıdır," dedi.

Rozebud, tatlı, hoş ve söz tutan biriydi. Gönlü gibi yere yakın evine bir cam kavanoz iki balık aldı.

İki taneler... çok mu... çok güzeldi.

Onları besler ve seyretmeye doyamazdı. Balıkları, evin bir parçası olmuşlardı.

Günler geçti. Bir gün balıkların evceğizi olan cam kavanoz kırıldı. Tamam olur dedi. Bir yenisini alır korum dedi. Onu kolayca halletti. Balıklara bir şey olmamıştı. Kavanozu büyük alınca, balıklara bir üçüncü daha ekleyeyim, daha mutlu olurlar diye diye düşündü. Bir balık daha aldı. Son balık mı neden oldu bilinmez, üçünün ertesi gün ölümüyle karşılaştı. Neden...balıklar öldü.

Rosebud, sorunun cevabını bulamadı, çok üzüldü.

Üzgün bir halde öğretmeninin yanına gitti ve sordu.

Benim bir suçum var mı bilemiyorum, ancak balıklar öldüler.

Eğitmen dedi ki: Balıklar öldü. Bunun nedeni tam bilinmez ama, tek sayılar üçle başlar.

Bir sayıdır ama değil. Sen ikinin arasına birini daha koydun. Tekleşmelerini istedin. Onlar iki iken sorun yoktu. Bil ki, üç kişi yolculuğu rahat yapamaz. Yolculuğa çıkacaksan iki kişi olmalısın. Üçüncüyü katmamalısın. Üçüncü sizi yok edebilir. Sırlar birin ve ikinin içindedir. Üçte yoktur. Elçiler dahi mektubun gerçek içeriğini bilmezler. Onlar mesajı getirirler.

Ne olursa olsun dünyada ayrılacağımız çok şeyler var... unutma. Seven sevilen arasına bir üçüncü girerse sevgi yolu uzayacaktır.

Sev.

Bu yolda sadece sevgi insanı taşır.

Sevginin şeklindeki çeşitlilik seni aldatmasın.

Tanrı emirleri zahire çizgi koymuştur. Manada o çizgileri bulamazsın. Çünkü mana yolunda 1-1 iki etmez. Onlar yine bir eder. İki bir, iki değildir...İkiliği kaybettiğin zaman, insanı bekleyen bir gizli hazinenin kapısı açılır.

Zahirde ayrı olanlar için ayna vardır.. Ayna, maneviyatta cam gibidir. Çünkü ayna gerçeğin aksini yaparken kendini sana göstermez. Gördüklerine ayna diye aldanırsın. Aslında ayna değildir. Sen hiç camın içinde kendini

görebildin mi. Cam ise kendini yok ettiği gibi seni yutar, geçirir ve gidersin. Yani yok eder.

İki sevgilinin yok oluşu yere... sen sır sürüp ayna yapmaya çalışırsan, ayrılık başlamış demektir. Sen onu gördüm dediğin kendini bir üçüncü olarak görmeye başlarsın. Bu gördüklerin senin hayallerindir. Ne aynanın kendisidir... gördüklerin, ne de görüntü sen olabilirsin. Bu üç sizin ayrılığınızdır. Sen camın ceminde birleşmeyi dahi yeterlidir diye düşünme. Kendini bırak hayal rüzgarının içine, alıp götürsün. Birde bakarsın ki, sen yok , cam yok...görüntüler de yok.

Ben neredeyim dediğinde, şimdiki zaman, geçmiş ve gelecek yok olmuştur. Erimiş, süzülmüş gibi. Kaybolduğun yer, var olduğun yer olsun. Bir hiçlik içinde kendini aramaya çıktığında bulacağın sonsuzluk ve hayal seni hayata geri bağlamasa bile.

Rosebud, bir hal ile sustu ve baktı. Eğitimci karşısında yok idi. Konuşan kimdi? Kendisini de göremiyordu. Çünkü ayna yok, cam yok idi. Kimselerde...Bir boşluk içinde kaybolup gitmişti. İlk hayali olan sarı sarı yapraklar önünde uçuyordu...

Talebelik günlerini düşünüyordu. Zaman geriye dönmüştü. O geçmişte, durduğu yer gelecekte idi. Ya şimdi zaman, o ise yoktu. Evet yoktu. O şimdiki zamanı hiç yaşamamışlar arasındaydı.

Rosebud, tatlı bir melekti.

Tanrı, o meleği yere indirmişti.

DEDENİN KIYMETİNİ BİL

Eski büyüklerimiz biraz latife edince "**dedenin kıymetini bil**" derlerdi.

Dede geçmiş gitmiş, torun ortada dolanıyor, dedenin kıymeti nedir, denir değil mi?

Ah dede sen neymişsin dediğimiz bu mudur?

"Dedenin yediği elmadan torunun dişi gocunur"u söyleyenler, hangi temeli işaret etmiştir.

Temel bu, Karadeniz fıkrası değil, temel bu.

Atılan temel, sağlam olmalı.

Büyükşehirlerde, gariban ilk tasarrufunu bir arsaya yatırır. Sonra bir temel atar, sene sene üstüne kat çıkar.

Ne zorlu bir emektir. Ekmeğinden kestiği parayla kuş yavası büyüklüğündeki köşkünü yapması.

Temeli, kaç kata göreyse, o kadar kat ve sağlamlıklıkta olur. Ancak dede, bu işi önceden öğrettiyse. Sonrası Allah kerimdir.

Çok kişiler vardır. Sefere çıkarken yol azığını evinden idare edecek miktarıyla alır. Bazan bu yol bereketli vadilerden geçer, sıkıntı yok. Ancak bir de çöle uğrarsa hali yamandır. Çölde susuzluk ve açlık ona kalles davranır. Adamı kuyu başı diye getirdiği serabın başına kadid eder, rüyalara düşürür.

İşte bu şekilde hayale batmış bir dervişi tanıdım.

Çölünde kalmış, yönünü bulamamış aynı yerini tekrar, tekrar dönüp dururken bayılıp gitmiş.

Çöl dönülür mü, adamı yutar, üstüne kumdan tepe mezar yapar. Kumu gidince de akbaba ziyafetine sofraya açar

Bu halde iken bizim derviş son demine varmak isteyen gemi gibi bayrağını sallayıp öteye

gidecekken, birden şeyhi göründü. Tercih nedir demeden, "gel" in yolunu açtı.

Şeyh "oğlum kalk, sen bu hale düşersin, bize de düşen görevimizi tamamlamaktır" der dervişini alır götürür.

Onlar ve onun için zaman ve mekân yoktur.

Nasıldır deme bu aynıyle vaki, çok haberi ve tevatürü vardır. (Hikayeyi yazan Saçlı Babayı tanımıştır. Buna benzer durumları onda kaç kere dinledik. Ancak kabul edene söylemeli.)

Derviş soluğunu tekkede alırken bulmuştur.

Nerdeyse ay hesabına uygun iki veya üç gün gibi sonra aklı başına gelir, şeyhinin huzuruna varır. Şeyh ise hiçbir şey olmamış gibi iltifat dahi etmez. Eller, ayak öpmek için yerlere yüz sürerse de, şeyhin bir nazarı yoktur. Derviş ağlayarak çıkar, büyük sofadan.

Tekke kapısı önünde köpeğinin niyetine, boyun bükmüş Çullu Dede oturmaktadır.

Dede bu, dert anlar, dervişini görünce seslenir hafifçe "gel" der.

Dervişini peşine takar.

"Bak oğul" der, "bu duruma düşmene sebep senin biraz büyüklere edepsizlik etmen oldu. Onlara çok saygılı davranmıyordun. Onlara hep kendin gibi baktın. Kendin gibi baktıkların hepsi Hakk katında değer verilmiş kişiler, onları tanıman için bu belayı başına sardılar. Kapıyı sana araladılar. Çünkü Pirin kapısına gelmek ve bağlanmak demek senin hamlıktan azat edilmen içindir. Çünkü hakiki şeyhin Allah Teâlâ ile bir sözleşmesi vardır. Bütün teslim aldıklarını terbiye edeceklerine dair.

Hepimize boyun eğmeyi ezelde Elest divanında öğrettiler. Boyun eğeceksin. Sen yine Hakkın önünde eğ. Zalime de eğme derler. Ancak veli dostuna eğ ki, sana bir ışık vursun. Yoksa yolun karanlık çölleri var ve kurdu yanında.

Diyorlara sen bakma, Hızır aleyhisselâm ile Hz. Musa aleyhisselâm arasında iş o kadar inceldi ki, koca peygamberi bile talebelikten aldılar. Dervişlik mektebinde dünya işine bıraktılar mı dönüşünü çok vermeyebilirler.

Çullu dedene niye sormuyorsun kapıdan içeri girmiyorsun diye, aynı helvayı bana karıştırmışlardı. Yüzümün karalığı eşikten öteye vardırıyor ki beni. Evin köpeği aileden

sayılır, ancak yeri kapı eşîğidir. Ev halkını korumak için köpek ölür de, bu onun için evin içine girme hakkını vermez. Sende edebini kaybetme şeyhin ayaklarına kapan, belki sana acırda yerin yurdun benim gibi olmaz.

Kendini deryada kaybedebilirsin, ancak, kendinde kaybolursan ayıkman gecikecektir."

İhramcızâde İsmail Hakkı

FERRAŞ DEDE

Geceleri soğuk gündüzleri kurak olan memlekette meczûbinden bir dede vardı. İşi gücü sokaklardaki çöpleri toplamaktı. Tek bildiği annesinin ona gösterdiği şeyhi idi. Onu çok severdi.

Bu süpürme işinden annesi rahatsız olsa da o hep süpürge elinde her yeri süpürürdü.

Yine annesi ona sürekli "oğlum bu sokaklar bu meydanlar süpürmeyle temizlenmez, sen bıraksan bu işleri" derdi. Onun kalbî sevdası bu işten vazgeçer mi, elinde süpürgesiyle her gün dolanır dururdu. Akşam olunca kıyıda kalmış, cemaati az olan bir mescide gider orayı pırıl pırıl edecek kadar süpürür ve silerdi. Sonra işini yapmış bir görevli gibi evine dönerdi.

Onun geçeceği mahalleleri bildikleri için çocuklar çöpleri sokaklara dökerdi. Dede bir gün olsun çocuklara bir şey dememişti. Ve sabırla bu halinden de vaz geçmemişti. Ancak bir gün ne olduysa Ferraş Dede ortalıkta görünmez olmuştu. Sokaklar toza karışmış, mescid dahi tozlanmıştı. Kimse elini sürmüyordu. Sanki görevlisi Ferraş Dede mecbur gelip yapacakmış gibi. Çünkü süpürme ondan bekleniyordu. Ancak dede görünmedi.

Mahallede herkesin çekindiği biri olan Abdussamed isimli kabadayı, kahveye gelmiş bir hey çekmiş, sonrada

"Ulan... Müslümanız diye geçiniyorsunuz, mahalleyi pislik götürüyor. Ne bu" dedi. Onun karşısında kim konuşabilir, en iyi cevabı Osmanlı tokadı idi.

Kahveci çekinerek, "Abi" dedi, "sokakları süpüren Ferraş dede kaç gündür görünmüyor, biraz ondan olacak..." dedi.

"Öyleyse siz süpürün."

Kim süpürecek. Evinin önünü süpürmekten aciz olan bu insanlar mahalleye bakarlar mı.

Dışı sert içi yufka Abdussamed, kahveden çıkarken dönüp birden çırağı çağırdı, "dedenin evini biliyorsan beni ona götür" dedi.

Çıracak ustasına baktı. Tuvalete gittiğine razı olmayan ustası "git oğlum git, ne diyorsa yap" dedi.

Yola düştüler. Dedenin evi şehrin dışında ve uzak yerde idi.. Eve geldiler. Mandalı düşmüş kapının sallana sallana hali kalmamış, biri durdursun demesine muhtaçken, yardım eder gibi içeri girdiler.

Gıcır gıcır sesiyle günlerdir dedenin kulağını sağır eden, kapı susmuştu.

Dede, odanın köşesinde küçücük haliyle kıvrılmış yatıyordu. Gözleri açıldı.

Annesi de birkaç ay önce vefat etmişti. Demek ki dünyada sevdiği annesi gidince tükenmişti. Yalnızlık onu bitip tüketmişti. Dede hastalanmıştı.

Kim anlar gariplerin halinden, kala kala hal hatır sormak, küpün dibinde uyuyan mahallenin külhanbeyine Abdussamed'e kalıyorsa, dünyanın halini bir düşünün.

Koca mahalle, ferraş dede ve garip işler.

Selam ve hal hatırdan sonra Abdussamed dedi ki, "Yahu dede sen gittin mahalle çöplüğe döndü. Sen ne dedeymişsin. Varken bilmediler seni, şimdi mahalleyi çöplük götürüyor",

"Hele bir anlat bu süpürgeciliği başına nasıl sardın" dedi.

Dede yorgun gözlerine fer inmiş gibi heyecanlandı. Bir kuvvet buldu. Konuşmayan pelte dili söyleyecek hale geldi.

"Ben Sivas'ta İhramcızade İsmail Efendinin ihvanı olmadan önce ona atıp tutan biriydim. Hazret yoldan geçerken eziyet olsun diye, yanımdaki işçiye git şu çöpü yoluna dök te biraz eğlenelim derdim. Efendi çok güzel bir insan taş basarken, taş incinir diye nazik basandı.

Bu işimiz çok oldu. Uzaktan bakar güler dururdum. Ancak bir gün bende bir hastalık zuhur etti. Doktorlar çare bulamadılar. Annem bana "oğlum dedi bak memlekette ağzı dualı insanlar birde onlara müracaat etsek."

Bende "kime" dedim, "kim olacak İhramcızade". Hay Allah, yoluna çöp döktüğüm insandan dua mı alacağım.

Vücutum yara bere döküyor, tedavide olamayınca mecburen İhramcızâde gittik. Annem beni anlattı. Efendi beni tanıdı, fakat sukut etti. Dedi ki.

"Gardaşım, derdi veren Allah şifasını da verir. Annem bana "adam olmadın İsmail" derdi. Bende "anne memur oldum ya" derdim. "Oğlum Ben Paşa Hanımıyım, ben sana hep cami hademesi ol, oraları süpür temizle dedim. Sen gittin memur oldun."

"Gardaşım" dedi. Sözü orada kesti. "Sonra Allah azimüşşan sana şifanı verir", sözünü söyledi bizi uğurladı.

Bende anneme," beni götürdüğün adam böylemi dua ediyor" dedim. O da şaşırды, bir şey diyemedi.

Eve geldik, dert devam ediyor. Öyle içime bir dert düştü ki Allah bile bana acımıyor diye isyan ediyordum. Yine birgün gece bu halimle uykuya dalmışım. İhramcızade Efendi geldi, "Gardaşım senin şifanı söyledik ya" dedi.

Birden uyandım. Ben sokaklara zevk için çöp atan adam süpürgecilik mi yapacağım. Hayır, olmaz dedim. Demesine fakat acılar beni kıvrandırıp duruyordu. En iyisi kendi kapımızın önünü süpüreyim de, söz yerine gelsin, dedim.

Çıktım evden dışarı çıkmaz olayım, her yeri birbirine katarak bir toz bulutu kopmuş geliyor,. Eyvah dedim bu yaralara tozlar konarsa, ben yandım. Her tarafım mahvolacak, temelli iyileşemeyeceğim. Olan olmuştu. Toz bulutu sardı, sanki beni çamura batmış bir adama döndüm. Cerahatlerim çamurlandı. İçeri girdim. "Anne yetiş mahvoluyorum" dedim.

Canım anneciğim, aldı beni banyoya götürdü. Yıkamaya başladı. Su döktükçe üstüme bir şifa hissi sarıyordu. Kurulandım yatağa uzandım. Uyumuşum, kaç gün biliyor musun tam üç gün. Çünkü ben hastalandığımdan beri, günde bir saat uykuyu gözüm görürse sevinen biriydim. Acıdan aylardır uyku görmeyen bedenim uyumuştu. Ruhumda yanında. Gözlerimi açtım ki, yaralarım kabuk bağlamış.

Kendi kendime dedim ki, sen bundan sonra süpür, kapı süpür, baca süpür. Süpür ki, senin pisliğini ancak bu götürür.

İhramcızâde İsmail Hakkı Efendimin ayağının tozu olayım, ne zaman bir yeri süpürdüysen, rüyamda bana bu gün kaç kişinin kalbini temizledin biliyor musun, dediler. Bende nasıl olur dedim. Efendim dedi ki, "Gardaşım zahir batın aynı gider, iç, yüze vurur, yaptığın amel sana başka Rabbine başka görünür."

O gün bugün bu işle iştiğal ettim. Bu sırrımı ilk defa sana anlattım. Gerisini sen Anla" dedi.

Dede derin nefes çekti ah dedi ve sonra bir hu çekerek âlemi cemale uçtu gitti..

Her şey tamamda, olan bizim Kulhani Abdussamed'e oldu. Yemeden içmeden kesildi. Birkaç gün gözlerden irak kalan Abdussamed elinde faraş ve süpürge ile meydana çıktı. Bir dede gitti, başka bir dede geldi.

Alem boşluğu kabul etmediğinden, etrafımızdakilere bakarken hor bakmayalım. Bir gidenin yerine yine ona layık olan gelir.

Onun için Tekke ile meyhanenin ayrımını yaparken sırlardan haberi olanlardan haber almaya çalışın. Perdeli olduğumuzu unutmayalım, her gölge, bir güneş nedeniyledir. Güneşi bulamayanlar için muhakkak bir gölge vardır. Ancak gölge kendini yerde tuttuğunda aldatici olur. Gölgenin üzerine basmaktan Allah Teâlâ bizi muhafaza buyursun. Amin.

İhramcızâde İsmail Hakkı

Not:

Ferraş: Cami, mescid, imaret gibi müesseselerin temizliğini sağlamak; ve kilim, halı ve hasır gibi mefruşatını yayma hizmetleriyle vazifeli olan kişiler hakkında kullanılır bir tâbirdir. Ferraş; arapçada, yayıcı, hizmetçi, döşeyici anlamlarına gelir. Yeniçeri teşkilâtında bu işi görenlerle, Kâbe'yi süpürenler hakkında ıstılah olarak da kullanılır. (O.T.D.S.)

"Her ruham-ı fersi bir âyine-i âlemnüma

Her gezen ferraşı bir İskender-i kitisitan."

(Nef'î)

SEN, SENİ SEVDİĞİNLE BİL. O, SENİNLEDİR

Dervişin adetidir, hep sızlanarak Rabbine münacaat ederdi.

Bir gün eline kitap almıştı. İçinde yazıyordu ki, **"bazı dualar göklere yükselmez bir yerlerde kalır."**

Canı sıkıldı. "Melekler neden duayı çıkarmaz", dedi. Sonra derviş:

"Allah'ım, zatın için noksanlık yoktur.

Garip kullarına gazap ettiğini de düşünemiyorum.

Aramıza bu melekleri niye sokuyorsun.

Ben küçüksem, zatın çok büyük, bu aralığa bunca melek neden girsin ki?

İstemiyorum, aradaki perdeleri, daha da ötesini.

Eğer büyüklüğünü karşıma koyup benden bir şeyler bekliyorsan,

Acizin, Sana layık kullluğu yapacak bir kudreti nasıl olur?

Hangi yüzle amellerini sana sunabilir.

Meleklerin varmış günahı sevabı yazarlarmış.

Onlar mı karar veriyor, bunlara?

Sonra diyorsun ki "melekler kalbin içindekini bilmezlermiş".

Beni onların eline bırakmana çok üzülüyorum.

Aldatmak istedin mi, Senin hilenden kim aldanmaz.

Aldanıyorum.

Bizi çamurdan yaptın.

Seçilmiş çamurunla başımıza neler açtın.

İçimizi boş tuttun.

Sonra kokmuş halimize bile melekler gelmezken

Kıskançlık belasına düşmüş İblisin ayağını kaydırıldığı gibi

Başımıza diktin, onun gibi,

Bizi de kaydırmak mı istiyorsun?

İçimiz hala boş davul gibi.

Çıksa çıksa akordu rahatsız eden güm sesi.

Şimdi birileri vuruyor, bizde gümleyip duruyoruz.

Kızıyorsun, bu çirkin sesin nedir, diye

Ağlıyoruz, sesimiz kısık kalıyor.

Sevinemiyoruz, sevinci de unutturdun bize.

Birde büyüklüğünü göremiyoruz.

Vermişsin küçücük iki göz birde gözlükle,

Sonra biri duyan bir duymayan iki kulak,

Ve anlayışsızsın, aklet miyorsun diye hesap soruyorsun.

Ben kemdim için söylüyorum

Yüzüme baksan, bir bakan bir daha dönmez ne çirkin dersin,

Arzuhal etsem, sesimi çıkartınca vazgeçip dinlemezsin.

Bunca eksik şeyden sonra

birde seni sevmiyorum diyorsun.

Ben seni bu kadar incitecek ne yaptım ki?

Dün rüya gördüm,

Cehennemin bile beni yakmaya değerli bulmadı.

Dedi ki, yansan ne olur,

İçin boş bir alev bile çıkmaz senden.

Sen neyin nesisin, içinde bir şey yok.

Hangi katımda yakayım seni diyor,

Sen de bunları hiç duymuyorsun.

Yanında yerimiz yok, dostların yanında da,

Cehenneminde de

Ben nereye gideyim bari onu söyle,

...

Onu da söylemiyorsun.

Ağladığım yerim vardı.

Bir kör kuyu onu da kapattılar,

Şimdi yersiz yurtsuz kaldım.

Bir defa olsun demedin,

Bu kulum ne ediyor ne yapıyor, diye

Ah o meleklerin aramıza girmeseydi?

Birgün öldü diyecekler, üstüme çöp
dökecekler,

O ölen kimdi, bakın diye onlara soruyorsun.

Her şeyi diyorsun da, nedenini söylemiyorsun.

İçimde yanacak bir şey kalmadı.

Kalan bir arsız dilim, onu da bir gün susar
görürsen,

Duymayan kulaklarım , görmeyen gözler ve
atmayan kalple

Bu bir işe yaramaz oldu demeyi mi
bekliyorsun.

Allah'ım öyleyse neyi bekliyorsun"

... dedi.

Derviş düştü bayıldı. Başına bir gölge geldi. Açıldıkça açıldı, sade bir nur. Sonra dervişi, o nur alıp götürdü.

Sorular hala o tekkede "derviş nereye gitti". Tekkenin şeyhine sordular. "Onları Hızır da bilmez bizde bilmeyiz Onlar Allah'ın özelleri. Nedir demeye nasıl demeye kimin sözü varır ki," dedi. Bu sıra hikâyeyi dinleyen diğer derviş sordu, "bunu bize niye anlattın",

diğer derviş dedi ki

"anlatacak daha neler var, sen sadece bunu duydun.

Gün var güneş var, hiç sordun mu güneşe, bu gün senin neyin?

Güneş dedi ki, o benden gibi görünüyor, ben değil.

Güne sordun mu?

"Sen güneşin neyisin?"

"Ben oyum ama o da benden değil."

Tekrar sordun

"Sizin aranızdaki bağ nedir? Sen her gün yeniden doğuyorsun. Adın Gün ama, çünkü gün değil."

Söz oradaki ihtiyar pire düştü dedi ki,

"Hergün doğarsın ölürsün, adın değişmez sende değişmezsin. Bu renkler var ya, ah bu renkler hepsi beyazken bir gün mavi, bir gün kırmızı say sayabilsen... işte burada sen olduğunla kal. Olduğun gibisin sen, sen değilsin. Sen seni sevdiğinle bil. O seninledir."

Sohbet uzadı, içinden çıkılmaz bir mesele idi. Herşey bir tarafa, hikâyeyi yazan ben merak ediyorum "o derviş nereye gitti?"

ŞEYH ÖLDÜ

Bir zamanlar bir şeyh varmış. Celâlli imiş derler. Celâlli melâlli, gam yok. Talebelerinin önünü çabuk açar, yetmiş yıllık işi yetmiş günde ikmâl eder, bir anda kuş yuvasından uçsun der gibi aceleliydi.

Talebelerde vefalı olan az olur derler, onunda yetiştirdikleri şeyhlerini birden beğenmez olmuşlar. Şöylenin böylenin olmazsa olmazında kalmışlar.

Şeyh, iyi adamdı, canımadamdı, onlara tuzak kurmazdı. Fakat talebeleri ona erken tuzak kurdular. Çünkü talebe yetişmek için girer bir yola, o da olmanın peşindedir. Olmak ve olmamak tercihinde, nefse hoş olanı bulmak fitratından ayrılığı gözlemişlerdi.

Şeyhin öğretmediği bir ince yolu vardı. Onu yalnız o bilirdi. Öylede gerekliydi. Tabutunda saklı duranı kim bilirdi ki?

Talebeler olduk gölgesinde, kendi başlarına kaldılar. Ayrılmışlardı. Aldatan ayrılık değil,

yolun çok geniş ve kolay oluşuydu. Bilmiyorlardı, bol gibi görünenin geleceği dardı, duymuş olsalar da unutmuşlardı..

Talebeler şeyhe ölmüş dediler. Ölmese de öldürmüş gibi.

Her şeyi öğrendik, o da uyuyor, fazla bildiği neydi ki? dediklerini şeyh duyardı, bir şey söylemezdi. Ancak bir gün şeyh ölmüş denilen sözle gitmişti. Nerde kaldı o güzel imalar, hoş sözler, göz önünde ayan, cahile saklı sırlar. Hepsi bitmiş birden tükenmişti. Kaldılar. Yalnız kaldılar. Onların yolu karardı. Sancıları arttı, dindirecek bir söz söyleyenleri de kalmamıştı.

İşin garip tarafı hayvanlar da ağladı. Eşekler bile “Şeyh öldü, şeyh öldü.” dediler.

Bir daha gelir mi umuduyla bekleyenleri olsa da, şeyh bir ölüşle ölmüş idi.

Şeyh öldü.

Ebedi yaşayacakmış zannettikleri şeyh öldü.

Bitmeyen sonsuzlukta güller ve dikenlerle olsan, bülbülsüz bahçenin neşesi kalır mı?

Şeyh öldü.

Şeyhin hatırası tozlandı, külünü rüzgârlar savurdu. Gelmemiş gibi, kalmamış gibi.

Talebeler üzüldü. Belki buluruz. Bir başka şeyh diye, aramaya gittiler. Ne bulsunlar buldukları asıl şeyhlerinden kalmış ve çalınmış bir mirasın parçalarıydı. Tamı varken, olur mu

parçalar ile idare etmek. Fırsat varken kaçırmak.

Şeyh öldü veya ölmedi, ne önemi var ki. Onlar şeyhin yolunda değillerdi.

Aradılar, bulmak için çok uğraştılar. Düşünüyorlardı, belki şeyh yerinde kuyusunda oturuyordu. Gitmeliydi. Ancak kuyu korkunç bir karanlık içindeydi. Yanına gitmek mi? Hangi cesaretle, önceden ışık vardı, yardımda. Şimdi ise hepsi kaybolup gitmişti. Öldü dedikleri şeyh ölmüş olsa belki daha iyiydi. Bu ayrılık ise ölümden beter idi. Geçekten şeyh ölmemişti. Ancak var mı, yok mu arasında bir yerdeydi.

Ağla sen, gül sen, değişen bir şey yok, şeyh durmuş, ölmüş çok mu önemliydi.

Herşey bir rüya.

Uyandığında dört duvar ve karşıda duran bir saat ve başı ağrıyan bir beden vardı. Talebe kalktı, pencereyi açtı. Düşündeki şeyh ölmüştü. Ötesindeki ise o şeyh duruyordu. Her zaman olduğu gibi bir daha gitmeyeceğim, gelmeyeceğim, diye karar verdiği canımadam gerçekten ölmüş müydü? Bir ses duyuyordu. Ötelerden gelen....

GÜN, GÜNEŞLİ OLMALI

**Dünyamız bazen gece yüzünü giyiyor,
siyah çoraplar gibi, ayaktan çıkacak bir
şeydir.
Geçicidir.
Üzülmemek ve ısrar etmemek gerekir.**

Derviş bir gün bunalmış tekkede sızlanıp duruyordu. Olmaz bu yetmez mi dediği işler peşpeşe gelmişti. Bir şey olsa alttan almak ve şefkatli olmak âdeti idi. Ancak arkadaşları çok arsız, sanki derviş değillerdi. Bir nevi şeytanla hoşbeş eden eşkıya tayfası. Gününü karartan olay sürekli bitmezdi. Her gün bir baskı makinesinden çıkan kopya kağıtları gibi tekrar tekrar aynı şeyleri yaşardı.

Derviş, karar verdi, onlar değişmiyorsa, ben değişeyim, dedi. Değiş demekle değişilmez ki, derviş, gül bahçesinin nadide gülü. Üzüntülü

üzüntülü çile hücre sine çekildi. İçine döndü. İçinden gelen sesini dinledi, tamam dediği şeyleri yapacaktı.

Ses, yazmak ötesi kalbe şifa gönle devadır. Kur'ân-ı Kerim'i bile Cebrail sözle getirdi. Söz canlı kalsın ve devam etsin diye. Kur'ân-ı Kerim'deki hikâyeler incelendiğinde hep bir konuşmanın varlığına işaret eder.

Sohbet ilk defa Allah Teâlâ ile Cebrail arasında oldu. Sonra sırasıyla peygamberlere miras kaldı.

Derviş hücre sinde bekledi. Olan olmuştu. Her zaman olmaz. Ancak gönül insanı olmanın bereketi, dost dostunu dışarda değil içte buldu. Gönlü sustu, şöylece baktı ve kötü arkadaşlarından geçti, ve içini dinledi.

Dedi ki

Sevgiler karşılıklıdır.

Allah'ın sofrasında bütün gönüller beraberdir.

Birinin yanında olmak benle değil O'nun merhameti ve sevgisiyle alakalıdır.

Ancak insanlar sevgiyi nefiste aramaya başlayıp çar çaput ettiler.

Sonrada buğz, kin, düşmanlık vb. kaldı.

Sevmek Allah işidir.

O, eğer bizleri sevmeseydi mülkünü bizlerle paylaşır mıydı?

Asıl seven Allah Teâlâ'dır.

Gönüllerde böyledir.

Biz seveceğiz.

Sevgi, iyi insanların tek gücü. Ancak kötüler sevgideki kuvvetli duruşumuzdan rahatsız olurlar.

Kimsenin incinmesini istemediğimiz gibi, sevgimiz, dahi kimseyi incitmesin.

Elması işleyen usta gibi, sevgide kendini ve kalbi işler. Kalbi işlemek ise gerçekten zordur. Ancak zamanla sevgi bu güzelliği başaracaktır.

Büyükler der ki, bütün işlerin bir rehni ve himmet vakti vardır. Beklemekte sabrını zorlama. Sadece duruşu başar.

Öyleyse herşeyi tekrar başa al, seni üzen o sahneleri sil. Filmini en güzel kaldığı yerden devam ettir. Kendi filminin yönetmeni sen olunca, kötü sahneleri silme hakkın vardır.

Onları da sen yönetmeye başlamış olursun.. Ancak bunu da sakinleşirsen başaracaksın. Eğer kızgınlığın ateşi devam ederse film karelerini yerli yersiz yakabilir.

Hz. Rasûlu'llâh salla'llâhu aleyhi ve sellem Efendimiz kötüler için dermiş ki, insanlar neden bunu yapıyorlar?

Kötüler neden kötü olur. Peygamberimizin dahi taaccüp ettiği şey olduğunu düşünürsek kötülük iyilerin defterinde varlık olarak bulunmaz. Aslında kötülük nedir biliyor musun?

Kötülük yolu uzatmak ve geleceği unutmaktır. Bizim geleceğimiz, geçmişimizdedir. Kötüler bizim geçmişizi silmek istiyorlar. Gelecek zaten Allah Teâlâ'nındır. Onların yetişemediği değil mi ve de kıskançlık. Her şey, sana ihsan oldu diye.

Şeytan da bu nedenle geçmişin acısını yaşar, gelecek ve cehennemden korkusu onda olsaydı bile bile günaha yönelmezdi. Bilmek dediğimizde onu kulakla değil, kalbimizle bilmeliyiz. Çok dilde seven vardır, ancak kalbin sevgisini kaç kişi buldu...

Derviş bir güldü, gönül bahçesine doğan güneşle gönlü şenlendi.. O güldüğünde sanki herşeyde gülümsüyordu. Anladı ki, her şey kendi gönlüne bakıyordu. Karar verdi. Hayata üzülmeyen devam etmek, kaldığı yerden diye bir şey olmadan. Her doğan günüm gülsün bulutsuz ve güneşli olmalı diye kararını verdi. Tekkenin şeyhi vardı. Ancak bazen insan kendinin şeyhi de olmalıydı.

İhramcızâde İsmail Hakkı

SARAYLI HANIM

Ağaçlar arasında saklanmış denilecek kadar yeşilliğin içinde bir köşk. Dışarıdan görmek için sık ağaçlığı geçmek gerekiyor. Köşkün bu kadar gizli kalışı aslında gelen gidenin azlığı ve ilerideki yolun üzerindeki uçurumun verdiği korkulardı. Gelirken dağdan inen uğultulu ses korkulacak kadar insanın içini ürpertiyordu.

Köşkteki Saraylı hanım, gerçek bir hanımefendi, özel eğitim almıştı. Gördüğünü bir daha unutmayan ve işlek zekası yanına geleni çarpacak güzellikte mavi bulutun içinden süzülen güneş gibiydi. Güzelliği dillere destan Kafdağlı diyen anılan bu güzelin bilgisi ve görgüsü, yüce divanda Tanrı ile sohbet edebilecek Cebrail kadar engindi. Ancak bu mücehhez insanın mutlu olduğunu gören yoktu.

Köşkte hizmetçiler ve genç denecek yaşta bir çocuk vardı. Saraylı hanım yanına çocuk

kalan bu genç emaneten gönderilmişti. Kanı canı aynı yerden gelmiş akrabası da sayılırdı.. Ancak uzun yıllar onları başka diyarlarda tutmuş, sevdiği dostu onu yetişsin bahanesiyle yanına getirmişti.

Saraylı hanım kolay sırrını açan biri olmasa da, her sözü hikmetli ve bir peygamber gibi az konuşurdu. Genç ise bir büyük peşinden koşan küçük çocuk edasıyla, zayıf bilgisini onunla artırmaya çalışırdı. Onlardan başka köşkte tek kelime konuşmayan hizmetçiler vardı. Arada bir tek kelimedden öteye geçmeyen konuşmaları da can sıkıcıydı.. Herkesin bu kadar ketum olduğu yerde çocuğa Allah Teâlâ yardım etsin dense bir hata olmazdı.

Çocuk, geldiğine pişman olmasına pişmandı, ancak Saraylı hanımın engin deryasında yüzmek gibi olan durumu, buradan ayrılmaya engel oluyordu. Her gün Saraylı hanımın esrarlı halini çözmek ve bilme arzusu ile değişik bir şeylere kavuşmak istiyordu. Bir gün değil hergün olan bu duygu seline hakim olmayan çocuk, bir şeyi kaybettiğimizde, belki burada buluruz dediğimiz sandık odasına girdi. İzin alınması gereken bu yer, evin içinde ayrı bir yerdi. Burası Saraylı hanımın gizlediği şeyleri saklayan bir kutuydu, diyebiliriz.

Çocuk odaya girdi. İçeride üstü saklanmış görünmesin diye bir beşik, . Karşı duvarda atın yelesinden tutmuş bir adamın resmi ve hayalde imiş gibi bir civanın silikleşmiş tablosu vardı. Saklı oda iç olarak bomboştı. Çocuk, bu halde iken yine kilitli utuluşuna şaşırıldı.

Çocuk odadan çıktı. Anlam veremediği bu şeyler neden saklı tutulur, dedi. Sonra hizmetçilere sordu ama hepsinin ağzında bir sus payı, konuşma dediler. Anlaşılan bir şeyler olmuş ve konuşulmamak üzere karar alınmıştı.

Günler geçti bir gün Saraylı hanım odaya girdi. Uzun süre içeriden çıkmadı. Bir inilti duyuluyordu fakat bu inlemelerin nedenini bilmek ve sormak kimseye mümkün değildi. Saraylı derdiyle, çocuk merakıyla günler geçirdi.

Bir gün saraylı hanım çocuğa bazı şeyler anlatayım diye bulunduğu odaya çağırdı. Ancak, çocuk bu sıkıcı sabır isteyen hayattan hastalanmış ve durumu da ağır idi. Üzüldü. Hekimler çağırdı. Gelen hekimler çocuğun Karasevdaya tutulduğunu söylediler. Saraylı hanım, burada genç bir kız yok, nasıl olur diye sordu. Sizinle durumu nasıldı diye sordular. Beni çok severdi, bende ona aşırı bir ilgi göstermediğim gibi çok sert davranıyordum. Nede olsa bir talebem

gibiymi. Sonra ben büyük birisiyim dedi. Doktorlar, gençler, yaşlı bir kadına tutulabilir,, bunun olması garip bir durum değildir, dediler.

Saraylı hanım, işin bu derece ciddi olabileceğini düşünmemişti. O babasının erkek evlada hasretini, kendisinin bir yaşında kaybettiği küçük oğlunun acısını içine gömmüştü. Şimdi bu derdi de taşıyacaktı. Hayatında karşılıksız seven birini kaybetmişti.

Çocuk öldü. Saraylı hanım hata yapmayacak ferasetli biri iken bu halden pişmanlık duydu. Yine dönülmez arastanın dar sokaklarında sıkışa sıkışa geçmesi gerekecekti. Aslında kendine verdiği sözleri de vardı. Ancak duygular çok şeyi engelliyordu. Doğruyken doğruluktan çıkmış doğruları yapmak nasıl bir zorsa. Pirincin içine kaçmış beyaz taşlar nedeniyle pilavdan çekilen elin yaşadığı korkular gibi, hep bir engeli olmuştu. İçini asıl kemiren geleceği çok göremediğimiz halde görüyoruz handikabını aşamayış onu çok üzdü. Saraylı hanım balkonun önündeki zakkum çiçeklerine baka baka uykusuz günleri yalnız başına geçirdi.

Çocuk niye geldi, neden öldü? benzeri sorular yorgunluğunu artırmakta ve

hayattan uzaklaşma nedenleri arasına dahil oldu.

ANLAMADIĞIM

**"Onlar dünya işlerini,
ahiret işlerine karıştırınca
düşünceleri bozuldu, fesat yayıldı"**

Zamanında bir şeyh ve müridleri vardı. Müridler, şeyhlerine çok bağlıydı. Her gün onunla sohbet ederler manevi demlerde hallerden hale geçerlerdi. Kalbleri güzel, yolları güzel müridler bu şeyhden istifade etmişlerdi. Ancak bir mürid manasında şeyhini cehenneme doğru giderken gördü. Kendisi ise cennete. Canından çok sevdiği Efendisinin ateş ehlinde olduğunu görünce ağlamaya ve sızlanmaya başladı. Ancak müridin ağlaması hiçbir fayda etmedi. Şeyhi tepeleye tepeleye zebaniler götürdüler. Şeyh geçti, gitti.

Murid dedi ki, ben bunca zaman ondan istifade ettim, faydalandım. Yolumu da aldım. O ise geçti. Gitti.

Daha önceden duymuştum, dedi, ya ben bu kapıdan başka kapı yok, deyince, Allah Teâlâ acır, onu müridine bağışlarmış. Ancak bu şeyhin hikâyesi bu şekilde bitmedi. Şeyh cehennemine gitti.

Mürid çok ağladı, sonunda ağlayan göz pınarları kurudu. Ağlama halide sessizliğe kaldı. Herşey sessiz ve sükûnetle devam etti. Ezelden gelen, ebede giden yolda o şeyhin sesini duyan var mıdır, durumu nedir, bir kimse bilmiyorum. Ancak şeyh cehennemden çıkmadı orada hala duruyor.

Burada olmayan nedir, olan nedir, bilinmeyen nedir, cevap nedir, soru nedir?

Yanan nedir?

Sevmek nedir, sevmek nedir?

Soru nedir?

Herşeyin açık menü olduğu sofradan aç kalkmak nedir?

Geleceğini bildiği halde bilmediğimiz ve unuttuğumuz nedir?

Ayrı kaldığımızda, güzel dostları bulamadığımızda bu dostluğumuz nedir?

Kesilmiş bir cezanın içinde acı yoktur derler. Sabredeceksin.

Herşey cennetin ışığına giderken, karanlığa giden ve orada kaldığında, gelme sebebini bilen şeyh doğruyu da bildiği halde düştüğü elem yurdu nedir?

Kıyamette belki bu sorular karşısında Allah Teâlâ'nın alacağı tavrı bilemeyiz. Ancak bildiğimiz bir şey var. Yaratılmışlara uygulan kanunlar, Allah Teâlâ için geçerli değildir. Hakk, özgürdür. Allah, kulların icbar ve hükümlerinden gayri, samedâniyyetinde muradı ve emri birbirine zıt düşmeyecek şekilde bir ettiği, çatışan sandığımız zıtlığın sonucunun tekliğini şimdiden göremeyebiliriz. Bizim için olan neden ve niçin benzeri sorular Onun hakkında sorulmadığını unutmamak gerekiyor. Rabb, rabbdır. Sadece bizler için beklemek gerekiyor. Eğer cevap gelirse, o da ayrı bir husus.

İhramcızâde İsmail Hakkı

Âvord be iztirârem evel be vucûd

Coz heyretem ez heyât çîzî nefzûd

Reftîm be ikrâh u nedânîm çi bûd

Zin âmeden u bûden u reften maksûd

İstemedim ben; zorla beni var etti.

Hayret dışında hayatıma ne ilave etti?

Gidiyoruz ikrahla şimdi; bilmiyoruz neydi?

Bundan amaç: Geldi, kaldı, gitti?

Ömer Hayyam

BİZİMSİN, AYRILIK YAZILMAYACAK KADAR

Sevgili dedi ki: Hâfız, bize sen gönül verdin.. hulâsa biz kimseyi zorla kendimize âşık etmedik ki.

Biz, seni çok sevdik. Sen çok değerlisin.

-Bende seviyorum?

- Sevdüğim dediğin sen ve biz neyin peşindeyiz. Sevdüğünü bulmadım diye yanıp duruyorsun.

Kendinden haberin var mı?

Hangi dünyanın sahibisin?

Bura yok, orası yok.

-Bedenler vardır, eşleriyle bulunur. Biliyor musun, ruhunun eşini bulmak için daha hangi diyarlarda dolaşman gerekiyor? Aradığın eşinin diyarı buralar değilse.

Adem'e sormuşlar,

-Aşkından neden vazgeçmiyorsun. Ayrıl da rahat etsene.

-Melekler aşkımı bilir. Havva'da zaten benimdir. Fakat ruhumun hali başka, onda melekte var cinde . Hepsi bana meftunlar.

-Nasıl birşeyden bahsediyorsun ki, cinsleri aykırı şeyler muttasıl olur?

-Görmedin belki, fakat cennette huriler insanları bekliyor deniliyor.

-Duyduk. O nasıl iştir. Biri insan diğeri melekimsi.

-İnsanlar vardır. Âşıktır. Ancak aşklarında beden mefhumu yoktur. Onlar ruhun sevdası peşindedir. Bir ruhu sevdi mi, onu kimseye yâr etmez. Başkalarının olsun istemez. Unutma ki Tanrının da aşık olduğu ruhlar vardır..

-Nasıl?

-Ruhlar aleminde ruhlar saf saf olunca bazıları birbirlerine sargın olurken bazen bu çok ileri varmıştır. Bu ruhların birbirinden ayrılması mümkün değildir. Onlar dünyaya, farklı yerlerde, inançlarda gelseler de beraberdir.

-Tam anlayamadım.

-Duyarsın, harflerden kelimeler doğar. Kelimelerin doğmaları ayrı melekleri ayrı olsada asılları o harflerdir. Nice ayrı geldiğini zannedenler aslında o beraberlik içinde gelmiştir. Âlemin içinde dönen dolaşan bedenlerin bir kısmının canı ayırksı değildir.

- Ruhların aynı oluşundan mı bahsediyorsun?

- Ruhlarda parçalanma olmaz. Onlar aynanın görüntüsündeki resme benzer. Kendi varlığını varlık gibi zannetsende yine "o" sun.

Sevenler sevilenler diye ayrılan şeyler aslında o ruhun cam fanusundan süzülen ışıkların karanlıkta parçalanmış halleridir.

-Ey sevgili itiraz etsende etmesende ya "o"sun ya da sen "o" nunsun.

Diyorum ki, inkarcı görünsen, inançlı bilinsen, onu, sen olarak bulamayacaksın. Hep bir eksik ve mehur olarak kalacaksın.

Bütün olan birliğimiz hep bir yerde iken hala sen, ondan dolayısıyla bizden kaçmaya çalışıyorsun. Unutma ki boynunda duran o yazgı seni hiç hürriyetine kavuşturmayacak. Belki ölüm bir kurtuluş olur, diye düşünüyorsan, aşıklara ölüm kader olarak yazılmamıştır. Aşıklar ölmez.

-Allah Teâlâ ölümü koç şeklinde öldürecek deniliyor. Bunun manası ölüm hayvanlar içindir. İnsan olarak bulduğumuz varlık hayvanlıktan ayrılınca ölümden uzaktır. Bu nedenle birbirimizden kaçmakta ısrarının bir önemi yoktur. İzdırıp çekerek olgunlaşacağım diye çok gayret sarfetme, dünya mistiklerin zahmetiyle hiçbir zaman bir değişikliğe uğramadı. Onlar kendi dünyalarını imar ettiler. Fakat değersiz gördüğün köpek meşrepli zalim insanlar -köpeklerin adını anmak pek hoş gelmiyor- dünyayı daha çok değiştirdiler. Gel misafir kaldığın gülistanı zor yaşamakla kazançlı kılamazsın. Bırak her şeyi seni uçuracak kadar güzel gönülüne sahip olan bir eş ruhun var. eğer bir değer verebilsen.

- Canım ruhum.

– İnkârı bırak. İçin gururuna dokunsun. Çünkü ezelde sen ruhuna“o”nun yazıldın, şimdi geçici olarak ayrıldın. Sen “o”nunsun istesen de istemesen de, Kalem yazdı. **Bizimsin, ayrılık yazılmayacak kadar.**

SİMİTÇİ DEDE

Bir simitçi dedem vardı. Görsen, görmezden gelirsin, gariptir. Eskiden geleceğe uzanan bir melamet yolu, dedelerinden akan feyzi hala devam eder gelir. Hakk perdesini ona açmış, o da dostu İsmail'ine haber verir.

Ey sabahın erkeninde, sıcak simit başında, şehitlerin kucağında, kalbi Hakk'ıya dayanmış halinle bakan duruşunu, seyredenlere sırrını bildirmeden geçip gidersin. Somuncubaba Bursa'da ekmek satarken, bir garib derviş, birazda itilmiş haliyle devrana hükmederdi. Soğuk fırında pişirdiği ekmeklerini halk yedi. Fakat sırlı kalbini epeyce incittiler. Emir Sultan sırrını ifşa ettiğinde, olan olmuş pişmanlık başa gelmişti. Bursalının Dua Ağacını unutmaları mümkün müdür? Dönmeseydi, bakmasaydı geriye, etmeseydi dua, Keşiş dağı kararır diye korkudan titrerlerdi.

Ey Simitçi Dede! simitlerin bir bir, senin elinden halka halka dağılır, Bilselerdi, geçmişten bugüne getirdiğin zinciri. Söylenmez dilin, yazmaz ki kalemin, halini kim bilir.

Hafız Meyhaneden çıkar gelir, sevgilisine aşk terennüm eder. Sarhoş derler dilindeki söze. Kim ne bilir, içi kan akan, arşta devran eden halini. Ayaklarında bukağılar varolanın, neyzen sesiyle gönlü titreyen niyazi dillerini kırıp geçirenler, Belhi'nin ayaklarına düşerler.

Sırrı dök diye uğraşırlar, sır dökülürse felaket de dökülür. Dökeyim de gel gör dediler. Dervişler gönlü kırık gezer. Simit satarlar, simit başında dururlar. Kırma gönlünü Simitçide olsa, belki o simitler boğaza dolanır, kurtaramazsın kendini.

Ey Simitçi Dede, bize dua et. Canlarımıza karalar bulaştı. Sen parlat, nurlar bize gelsin. Geçmişinin hatırına gizli yerlerde döktüğün gözyaşından bizede bir pay ver. Nede olsa İsmail kurbanlık koyun gibidir. Gelen vurur giden vurur. O, Allah Teâlânın her kul kapısında Kulun olmuştur. O kulun kulundan diye gezer. Kulun deyince herkes kul/köle olmuş sanır. Ne gezer. Hayır "kulun" demek eşekçiğiz [Altı aylığa kadar olan at veya eşek yavrusu]demektir.

Kim acır ki?

Yürümeye aciz kulun üzerine yük yükler.

Ey İsmail, “varım” “varım” dersen melâmet senden uzaklaşır gider. Sen yine kulun, kulun diye seyret ki, büyüklerin himmeti sağnak sağnak yağsın üzerine gelsin .

Ey Allah’ım harabattan bir dostunu bana yakın kıldığın için sonsuz şükranlarım vardır. Onlar da olmasa kalbi derunumu kim teskin eder.

Simitçi Dede seni ben bildim, bilmeyenlerde bilsinler, Bu senin kaderin, istesem de bilemezler.

DERVİŞ İLE ŞEYH

İşin garip olduğu dünyada bir derviş vardı. Hali de şeyhinden âlâ idi. Ancak usûl koyan koymuş, **“derviş, şeyhine bağlıdır”** idi. Şeyh, dervişinin peşinden bile yürüse kalbi mutmaindi. Çünkü usûlü bilirdi. Derviş ise üstünlüğünden çok emindi.

Bir gün onları hayal kapladığında, derviş bildiğini, çok iyi bildiği sırrını kaybetti.

Ağladı durdu.

“Nasıl olur?” Dedi.

“Bildiğim en iyi bildiğim sırrımı nasıl kaybedebilirim?” **“Doğrusu olamaz bu”** dedi.

Şeyh ise dervişini teselli için;

“Üzülme! bu olanlar sırf senin başına gelmedi ki, bize de bu halleri geçirttiler. Sen bizden üstün olsan da, yolun sahibi bir usul koydu, “tâbi ol”, “yoksa kaybolursun seyrende”, “herkes için yol birdir” ile sözü bitirdi.

Mürid bazen şeyhini “saf ve çocuk gibi” görse bile. Şeyh müridini çok sevmiştir.

Şeyh ne olursa olsun, talebesine vefa borcunu terk etmedi/edemezdi. Hayal nasıl olsa bitecek gerçek görünecekti.

İsa nefesli, her zaman olduğu gibi “**gerçek yine şeyhin elindedir**” dedi. Öyle ise, hayalde yaşayan bizler bir rüyada dahi ve sırrımızı bize gösterecek ışığa ihtiyacımız oluyorsa, şeyhin birşeyler bilebileceğine inanmak ihtiyacını kabullenmeliyiz. Çünkü başka türlü olmuyor. Derviş velevki şeyhten üstün olsa bile...

M-XVIII

Dün gece kaptım-koyuverdim seni..

dilediğini söyledin-durdun;

ne kadar düzen düzdüysen,

temiz bir yürekle hepsine inandım;

ne kadar işve sattıysan hepsini yedim,

hepsine aldandım.

Gene onu verme, gene aldatma bu gece beni?

Cilvelerini yemem, işlevlerine aldanmam bu gece.,

sen ahdımdan döndüysen dön; ben ahdımdan dönmedim.

Tümden ışıksın; gönüle, göze girersin.,

soğuk soluğumu işittin mi lütfedersin, kerem
edersin de ateş gibi sorarsın beni.

Bir soluk şeker kamışı kesilirim,

bir soluk, senin karşında mat olur-giderim..

ne yapayım, ne çârem var;

senin elinde bir tavla zarıym ancak.

Sarhoş bir halde yaya olarak gittin mi,
ayaklarının altına döşenir, toprak olurum., atlı
olarak yola düştün mü ardında toz kesilirim.

A benim canım,

bütün yıl yarına atma; beni aldatma., bön
saymadasın, sâf görmedesin beni.

BÖN: Budala, ahmak, saf

**Bön de olsam, sâf da olsam lâyık görür
müsün; derdimi duyup anlasa "taş"ın bile
gönlü coşar, kan ağlar bana.**

And olsun Tanrı'ya ki bırakmam seni; bundan
öte yolu yok; o kızıl yüzünü solmuş-sararmış
yüzüme bir daya.

Lütfeder de bundan daha da ileri gider, bir
öpücük verirsen neşeden iki dünyâyı da dürer-
giderim.

Feilâtün feilâtün feilâtün feilâtün ;

**a benim canım, yoksa sen, "gittim-öldüm
mü" sandın beni?**

Peygamber, "Tanrı, suretlerinize bakmaz, kalbe bakar. Kalp işlerinizi düzene koyun" demiştir.

Tanrı, ben sana, bir gönül sahibinden bakarım. Secdene, altın vermene bakmam bile demektedir.

Sen, gönlünü gönül sandın da gönül sahiplerini aramayı bıraktın.

Gönül öyle bir varlıktır ki bu yedi gök gibi yedi yüz tanesini oraya koysan kaybolur gider.

Bu çeşit gönül kırıklarına gönül deme. Sebzvar'da Ebubekir arama.

Gönül sahibi, altı yüzlü aynadır. Tanrı, altı cihette de o aynadan nazar eder durur.

Altı cihette bulunan, bu cihetlerden kurtulamayan kişiye Tanrı, o gönül sahibi vasıta olamadıkça nazar etmez.

Birisini reddederse onun için eder. Kabul ederse yine şefaatchi odur.

O olmadıkça Tanrı kimseye rızık vermez. İşte ben, vuslata ulaşan kişinin ahvalinden bir miktarcığını söyledim.

Tanrı, ihsanını onun eline kor da acınanlara onun elinden ihsanda bulunur.

Onun avucu ile bütünlük denizi birleşmiştir. O, neliksiz ve niteliksizdir ve tam kemal sahibidir.

İLÂHÎ İLİŞKİDE MATEMATİKSEL BAĞLARI ÇÖZMEK

Bu Allah'ın va'didir. Allah va'dinden
dönmez.
Fakat insanların çoğu bunu bilmezler.
(Rûm, 6)

Dervişin biri sürekli sıkıntıyla geçen hayatından bıkmıştı. Beyt'ül ahzana (hüzünler evi) dönen yaşantısında huzur yoktu. Bir gün üzgün olduğu halde tekkeye gitti. **"Dost kapısı dediler, geldik, büyükler dedik itaat ettik, fakat bizde ne elem bitti, ne tasa."** **"Aksi giden bir şey var. Eğer sevdiklerimiz gerçekten iyilerse ve bende bu iyiliğin içinde isem nedenimin cevabını nasıl bulacağım."** Dedi. Tekkedeki büyük sofanın köşesine gidip oturdu. Garip derviş için başka oturacak yer neresi olabilir ki. Ekabir tayfası gelince hemen

şeyhin yanına otururlar, sanki yer onlara ayrılmış gibi kibirlenirlerdi.

Dervişin yıkılmış boynu, atmaya mecali kalmamış kalbine dayamış, içinde hüzün çeşmesi şırl şırl akarken, semaverin tren gibi çalan ıslığını dinleyerek kendini bulmaya çalışıyordu. Uyudu mu ne birden, kendini bir yolda Hz. Pirin elinden tutmuş olduğunu gördü. "**Haydi, gidelim**" dedi. Derviş, şeyhinin pamuk elinin ta kalbine kadar uzanışını hissetti. Yola koyuldular.

Yol uzun ve sakin idi. Ancak etrafta sanki bir cam fanus onları diğer âlemle ayırıyor gibiydi. İnsanlar bağılıyor çağırıyor, birbirlerine kızıyordu. Derviş şeyhinin yanında korunmuşluğunu derinden hissetti. Yeni bir gün ve güneşin muhteşem tatlılığı ise başka bir huzur verdi.

Bir ağacın yanına vardılar. Oturdular. Pir ona sordu,

"**Söyle bakalım**" derviş söylenecek o kadar sözüm varken neden susuyorum, dilim açılmıyor, diye içinden bir ah çekti..

Pir "**tamam**" dedi. "**Sana bir şeyler anlatayım, sorularına cevapta bulmuş olursun.**"

Söz yıllanmış şarabın tatlılığı ile içene nasıl keyf verirse pirin kelimeleri da dervişin kalbinde yeşermeye çalışan fidanlara can suyu oldu. Pir anlatmaya başladı.

“Kullarım sana beni sorduklarında, (bilsinler ki) ben onlara çok yakınlım. Bana dua edenlerin dualarını kabul ederim.” [Bakara, 186]

Dua hayatımızın ilk anıyla başlar sonuna kadar devam eder. Çünkü Allah Teâlâ dua etmemizi kendi takdir etti ve emretti

"Du'ânız (ibâdetiniz) olmadıktan sonra Rabbim sizi ne yapsın? [Furkan, 77]

Kul olanın Rabbiyle bir bağlantı kurabilmesi için bu hali yaşaması gerekiyor. Hak veya batıl dinde olsa ibadetler manevi bağın bir iletişim aracı. Bu şekilde kendimizi buluyoruz. Ancak sevgide Efendimiz salla'llâhu aleyhi ve sellem bir kural koydu. İnsanlar bunu kendileri için düşündüler. Asıl söylemek istediği önemli şey bizlerin Allah Teâlâ ile ilişkimizdeki sınırı açığa koymaktı. Bizler İlâhi boyutta Rabbimizle seviştiğimizde onu andığımızda içimizin titremesi, kalbimizin hüzenlenmesi, acımasını hissederiz. Rahman bizimdir,

yalnızca benimdir diyerek en sırlı kalp noktamızda onu saklarız. Âşık olanlarda bu durumu fark edebilirsin. Değişen bir şey yoktur. Kiskanılacak kadar aşırı bir sevgi. Ancak dünya hayatının lahuti âleme tam ve rahat bir uyum sağlaması mümkün değil. Bu nedenle kırılmalar olmakta içimize bazen çok sevdiğimiz aşkımızın bizi terk ettiğinin düşüncesi gelir. **"Rabbin seni terk etmedi ve darılmadı"** [Duha,3] Bu ilâmı hakikatle ayrı kalmadığımız dostumuza kırılıveririz. Bu nedenle Efendimiz sallâ'llâhu aleyhi ve sellem buyurdu ki, **"Sevdiğini ölçülü sev, belki bir gün darılırsın olabilir. Kızdığına da ölçülü kız, belki bir gün dostun olabilir."** (Tirmizî, Birr ve's-Sıla, 60)

İnsan sevdiğine kızar, düşmanın kötü niyetini zaten bilmektedir. Ona kızacak neden bulamaz. Bu meyanda dostumuzla olmasını istediğimiz yakınlık bazen parçalanabiliyor. Neden ve niçin soruları ile güvenimiz yıkılınca üzülmüyoruz. Onun için aradaki sevgi bağımızda bizim kul olduğumuzu unutmadan, Allah Teâlâ'nında kendine koyduğu yasaları vardır. Ona sünnetullah diyoruz. Dünya için sadece peygamberlere mahsus bunu aşmış ona

da mucize demiştir. Aşmadığında ve gönlüme göre olmadığında kaygılanmamalıyız.

Şimdi olan bir şey hakkında sıkıntı yok, fakat olmayan şeyler bizim isyan tarafına doğru yönelişimizi tetikleyen hususlar, "beni neden terk etti" ye varacak kadar incinmeler, bütün bunların arasını bulmak için ölçüyü bulmak gerekiyor. Efendimiz de bu hakikati haber vermiştir. "**Allah'ın sünnetinde asla bir değişiklik bulamazsın.**" [Ahzab, 62] Bu, kaderi kapsayan geniş bir kanundur. Ancak kul tanıdığı Rabbinin sıfatlarını düşünürken kendi olumsuzluklarını gidermesi için duaya sarılır. Allah Teâlâ'nında kabul ettiğini biliyor. Fakat olumsuzluklarda sorun/sorular başlıyor.

Nedenler ve niçinlerin çözüm yolları. Kader değişmez dedikleri "**değişiklik bulamazsın içinde** " yer alınca, duanın çok kolay kabullenilmediğini görmüş oluyoruz. Matematiksel sistemde oluşan doğru ihtimallere ulaşmak için bağıntıları düzgün kurmak gerekiyor. Bunu bir misal olarak anlatayım.

Üstad Abdülaziz Mecdi Efendi, müşidim Ahmed Amîş Hazretlerinden naklen şöyle rivayet eylemişlerdi.

Türbedar Bekir Efendi Hazretleri ömürlerini kuru ekmekle geçirmişlerdir. Fakat kutbiyeti ve manevî dereceleri itibarıyla ne dileseler ânında olur-muş. Meselâ istediği an, fakiri zengin, zengini fakir yapabilirlermiş. Ancak kendi fakir durumu hatırladığı zaman

“Ya Rabbî ben senin üvey kulun muyum?” diye nâz edermiş.

Başkası için yaptığı duanın tecellisi kendisi için olmadığında Rahmanın bir sünneti açığa çıktı.

Efendimiz salla’llâhu aleyhi ve sellem buyurdu

“En çok kabul edilen dua din kardeşin gıyabında yapılan duadır” [Ebu Davud-Tirmizi: Tac c 5 s 211.]

“Allah Teâlâya günah işlemeyen dil ile dua edin” Böyle bir dilin nasıl bulunacağı sual edilince **“Birbirinize dua edin! Çünkü ne sen onun ne de o senin dilinle günah işlemiştir”** [Tergibüs-salât]

Allah Teâlâ Hz. Musa’ya:

“Ya Musa bana günahsız bir ağızla dua et!” diye buyurdu.

Musa aleyhisselâm:“Yarabbi bende öyle bir ağız yok ki sana nasıl günahsız bir ağızla dua edeyim” dedi.

Bunu üzerine Allah Teâlâ:

“Başkalarının ağızıyla dua et çünkü sen başkalarının ağızıyla günah işlemiş olmazsın öyle hareket et ki diğer insanlar gece gündüz sana dua etsinler. Veya kendi ağızını temizle Allah’ın adı temizdir onu zikrederken ağız temizlenir” buyurdu.

Rızık meselesinde zenginlik için ne dua edilirse edilsin, dualar makbuldür lakin yapılması gereken maddi faktörler olmadan zenginlik hasıl olmaz. Başkasının duası. Fakir olanlar için, evlenin uyarısının getirisi olan en büyük etken, çocuk sahibi olmak olduğu unutulmamalıdır. Bu tür ameller ile kaderdeki sünnetin değişimine neden olunur. Diyebilirsin ki, başkasının yaptığı dua da kaderde olmasa olmazdı, buna söylenecek en iyi söz ben merkezli değil, öteki tarafından gelişidir. Ötekinin kaderi seninle ilişkilide olsa senin kaderinin dışındadır.

Bir çok zaman şunu düşünüyorsun, inançlı insanlar neden eziyet çekiyor da kafir ve

müşrik gördüklerimiz rahat. Bu konuda Allah Teâlâ buyurdu ki, "**Müminler kesinlikle kurtuluşa ermiştir.**" [Mu'minun-1] bu ayetin geniş manası, inancın hakkını verenler demektir. İnsan Hakk dini bulamasa da kabul ettiği inanç ve kurallarına sadık kaldığı müddetçe kurtuluşa yakın olacaktır. Allah Teâlâ kullarını tercih ederken bu inancı esas almıştır. Eğer müslüman olmak ile sorunlar çözülsedydi, dünyanın hâkimi hep bizler olurduk. Bazen onlar bazen bizler oluşu inancın kuvvetiyle alakalıdır. "**İman edenler, iman edin**" [Nisa,136] ayeti bunu açıklamaktadır. Bir dönem temiz bildiğinin sonradan kirlenmesi inanca olan sadakette alakalıdır.

Sana garip gelebilir, ancak bir hususu bu arada aktarayım. "**Sihirlendiğini söyleyen insan için okumalar neden yetersiz kalıyor.**" Çünkü sihir yapılan malzemeyi bulmak gerekiyor. Bunu da hüddamları olan veya cin daveti yapabilen kişiler becerebiliyor. Peygamberimize yapılan büyüünün malzemesi kuyudan çıkartılmamış olsaydı kurtulması belki uzun sürecekti. Diyeceksin ki, bu konuda istismar çok ne yapmalıyım, Ben en kolay çözümü salih bir insan bulup güzel bir

ortamda isim değişikliği yapmaktır. Çünkü büyüler isim üzerinden çalışır. Çünkü insanların çoğu isim koymada uyumsuzluklar içindedirler. Misal vereyim, evliyaullahın hepsinde bazı hususiyetler olduğu rivayetler arasındadır.

Ali Usta, Şeyh Şerâfeddin kuddise sırruhu'l aziz Efendiye **“Senin de böyle bir hassan yok mu Şeyhim?”** dedim.

“Var,” dedi. **“Nakşibendî meclislerine, bizi anarak diz çökmüş herkese şefaath etmek; ikincisi çocuklara Levh-i Mahfuz'da kayıtlı olan isimlerini vermek; üçüncüsü bana ait olan müridanın ömrünü eksik veya ziyade etmek yetkileri, bana verilmiştir.”** (Ali Usta'nın Hatıraları)

İsim değişikliği kaderin değişikliğine de etki edince matematiksel düzende sünnet bozulmamış olur. Yine dediğin şu olacak, kaderde bu değişiklik var olmasa Allah Teâlâ yaratmazdı. O zaman daha önce söylediğim gibi ismini sen değil, büyük ve salih kişiler değiştirecektir. Bu sırrı bilen bazı cemaatlerde bu tür uygulamaların yapılması insanları kontrol etmek ve emirlerine altına almak için olmaktadır. Düşünürsen anlayacağını

zannediyorum. İsimler değiştirilerek kaderlere yön vermenin şeytani tarafı da bu şekilde bulunmaktadır.

Son olarak sana diyeceğim, **olan olmuştur, olacak olanda olmuştur**, fakat Allah Teâlâ'nın bazı kulları kaderin dar geçitlerinden geçmeye izinli oldukları için kaderi değiştirebilirler. Bu Allah Teâlâ'nın koyduğu bir yasadır., dedi.

Dervişin sırtına bir el dokundu, baktı ki tekkenin köşesinde oturuyor. Başını kaldırdı, piri ile göz göze geldiler. Her şeyi anladığını gösterir gibi gözlerinden yaşlar boşandı. Allah Teâlâ'ya şükretti.

TOPRAĞIM, AYNA MI OLDUN?

Tekkede çirkin yüzlü bir derviş vardı. Geçirdiği günleri çekilir de değildi. Arkadaşları onu hiç sevmediler, sonunda tekkeden kovuvermişlerdi. Dervişin son sığınağı, tekkede kapılarını kapatmıştı. Sohbetlerinde merhametten, sevgiden, aşktan bahseden şeyh, bu duruma görmezden gelmişti.

Derviş, " **Allahım, hiç acımadın mı? Sevgi nişanesi dediğin dostların dahi bana sahip çıkmadı ve kovdular**" diyerek dağlara dağlara yollara düşmüştü. Dostları yoktu, evler zaten kapalıydı. Yoktu.. Hayata küstü, son sığınacak bir yer aradı, derviş ölümü beklemiş gibi, mezarlığa gitti. Eski bir lahdin içine sığındı. Günler geçer mi, geçiyordu. Ziyaretçileri de vardı. Uyuz köpeklerdi. Soğuk günlerini kabirde onların sıcağına sıvışarak beraber geçirirdi. Ana rahmindeki bebekler gibi, toprağın sıcaklığını hissettikçe gönlüne bir ferahlık gelir "**aşkım, sevgilim**" diye sarmalanırdı. Toprağa çok muhabbet duymuştu. Nasıl duymasın, çirkinliğini yüzüne vurmayan kadim dostu, sevgili topraktı.

Bir gün rutubet kokan elbiselerini silkeleyerek kabirden çıktı. Hoş bir esinti. Kalbe huzur veriyordu. Hava da nemliydi. Yol boyunca yürüdü. Her şey ne güzel diyerek göğe ilk defa

bakar gibi baktı. Huzur yeri olan göge bakılmaz mı, çokça baktı. Bir huzur, tarifsiz.

Derviş göğü sevmiş olsa da, toprağa meftundu. Çirkin yüzüne o hep olgunlukla bakmıştı. **“Dostu olmayan toprağa bakar”**.

Toprak, dervişin dostuydu. O hep dost kalacaktı.

Bu dostluğu ve sessizliği bir ah yırtarak deldi, geçti. Aralarına su girmişti.

Su toprağı parlatıp doyurmuş, üzerinde akisler dağıtan cilalı bir kara aynaya çevirmişti. Derviş, uzun zamandır unuttuğu yüzünü gördü, çirkinliğini hatırladı.

“Ey yokluk aynası, şimdi ayıplar aynası mı oldun?

Dervişin çirkinlikten gönül aynası paslanmıştı.

Parlatıp açığa çıkartmak mı istiyorsun?.

Varlığın şekli, aynanda yokluğu anlatırdı; Her kaçan senin yokluk aynanda hayat bulurdu”.

Şimdi parlak kara yüzün, ayna olmuş can kesiyor.

Dosttan ayrılmak ister gibi.

Her renkten ayrılmış, paslı dururken bir aşkı,

silmeye mi çalışıyorsun?

Yokluk aynamız güzel değil miydi?

Derviş güzel değildi ama, senin karan sayesinde rahat ediyordu.

Gönül aynasında onun yüzü ve senin yokluğun vardı.

Neden vazgeçiyorsun?

Derviş seninle yokluğa dalar, şarabı kadehinden kana kana içerdi.

Gönül işlerine bigâne değildin.

Sende yüzlerce saklı sırlar anlatırdın.

Dervişin çirkin yüzünü göstermek için mi, suyla birleştin?

-Aşk yoluna düştü , başına fitne ve belalar gelmesi gerekir mi? diye.

Dikkat et, bu kırılma ile aranızda gurur ve varlık sevdası düşmesin.

Çünkü o katre, sen deryasın, onun itibarı yok ki?

Gece gibi kararmış, ağaç gibi güz yelleri yüzünden beti-benzi sapsarı olmuşken, o seninle hayat bulmuştu.

Biliyorsun, onun gönül dumanı çok eziyetler etti,

Şimdi sende ondan vaz mı geçiyorsun?

Derviş saman çöpüne dönmüş, yere basacak hali kalmamıştı. Yalım yalım esen rüzgarın önünde savrulmuş, kurumuştu. Yokluğun ve varlığın nedeni olan ateşi, ta ciğerinde hissetmişti. Derviş elem ateşiyle yanıp kül oldu.

Toprak ona seslendi:

"Ey derviş bende karayım, senin yüzünü göstermek ister miydin? Ancak aramız giren su sende, beni de aldattı. Sen suyun yüzünden toprak kadehimi cilalı buldun, falcılar gibi kendini gördün. Yoksa ben aynı karayım," dedi.

Toprak yokluğun, kendinden kendine varacağı son noktadır.

Su ise, arada bir havalara çıkan gelgit dünyası.

Derviş öldü.

Kül oldu.

Hayalleri vardı, sevgileri de.

Nerde bir rüzgar ve toz bulutu görünse, duyana, toprağa aşkı yüzünden ölen dervişin aşk namelerini anlatır. Su ise yaptığı hatadan dolayı gökte hiçbir zaman karar etmek istemez. Ayrılığa neden oldum diye üzülür, hep toprağa düşer.

Su, dervişin gönlü ferahlasın diye gökten yere düşerken rahmet diye anıldı.

Derviş bir kere öldü. Su hala düşüyor.

Dervişini sevgilisine kavuşturdu diye, Allah, su'ya rahmet eylesin. Amin

İPLİ İPSİZ FARKI

İpli köpek, ipsizle bir gün yolda karşılaştılar.
İpsiz, ipliye şöylece bir baktı.

"Ne kendini bağıymış gibi gezdiriyorsun.
Tuttular mı seni oradan buraya çeker
götürürler."

İpli boyun büktü.

"Biz Leylayı gördükten beri boynumuzda ip
varmış yokmuş farkında değiliz ki. Belki bu ip
sizin bizim halimizi fark etmeniz içindir."

Boynundaki ipini unutmuş iken hatırladığı değil mi, kalbi biraz kırılmıştı. Sonra üzgün bir şekilde uzaklaştı gitti. Bir su kenarına gelip boyun büktü. Ağlayan gözyaşları ahaste ahaste akan dere üstünde bir an durup kayboluyordu. Canı yanmıştı.

Boynumdaki ip bana neden bağlandı diye kendini sorguladı. Sonra epeyce yol yürüdü. Yoruldu. Bir ulu ağaç gördü, altına vardı, üzüntüden başını koynuna soktu. Uyudu. Gündüz geçmiş gece gelmiş fark edememişti. Gecenin ıslık çalan rüzgârı ile uyandı. Ağacın yüksek dalında ulu bir baykuş konmuş parlayan gözlerle ona bakıyordu.

"Ne üzülüyorsun, ipli olanla ipsiz farkını mı arıyorsun. "

İpsiz kalsaydın, seni kapmaya gelen çok harami gelirdi. Bugün serseri gibi gezer olsan da onlar senin bağlı olduğun Leyla'yı tanıyorlar. Sahibinin yanındayken huzur içindeydin. Sonra kızdın, ve ipin boşanmasını fırsat görüp kaçtın. Zannettin ki, ben kendi kendime idare ederim. Sokaklarda bulduğun arkadaşların ve ötekiler seni kendileri gibi olmandan sevinip yolsuz ettiler. Şimdide mutsuz olmanla sorgulamaya başladığın durum derununu yoruyor. İpin vardı, seninle sahibin ilgileniyordu. Yanlış yol tutmak istesen de o seni koruyordu. Şimdi ipin ucunu kaçırdın. Tutanda yok, ama sen bir türlü bunun doğru mu yanlış mı olduğunu bilemiyorsun.

Diyebilirsin ki, "özgürlüğün olduğu hayatta ip özgürlüğümü kısıtlamaz mı?"

Evet doğru söylüyorsun. İpin özgürlüğünü kısıtlayıcı olduğunu düşündürür, şimdi kendi yaşadığın özgürlükteki mahkûmiyet neyin işareti o zaman. Hangi durum-ipli / ipsiz-bizim özgürlüğümüzü gösterecek ki, bulmak için derbeder olmana gerek yoktu.

Ben kimim neyi tayin edebiliyorum. Gücüm noktası nedir, diyorsun.

Epiktetos'un Efendisi Epafroditos birgün kendisine işkence yapmak ister, ayağını bir mengene ile burkmaya başlar. Epiktetos, 'dur ayağımı kıracaksın' demiş. Efendisi aldırmaz. Sonunda Epiktetos'un dediği olur. Ama Epiktetos hiç istifini bozmadı, sadece şu karşılığı verir: 'Kırılır dememiş miydim?'

Şimdi zorlama ile olan hiçbir şey fitratı değiştirmez/etkilemez. Dağlar yer değiştirdi, ancak huylar değişmez.

Aslında olanın iple alakalı bir tarafı yok. Bağ sadece dışın bakışını tayin etmek için vardır. Kafanı karıştıran ip değil senin kendi vasfın olmalıydı. Bir konuda yok veya var demen arasında kalman aslında, doğru olanı bilmene

açılan bir kapıdır. Her işin gerçeği bazen yoklukta bazen de ayrılıkta çıkar. Hulasa kalbini yitirmeden sahibinin yanına git çünkü sen bir köpeksin olacağın bundan öte değil ki. Bir şeyh tanırım, kendisinin acizliğini Leylayı bulunca anladı. Aslında onu görmemiştir, yanına da varamamıştır. Ancak bir nesiminden aldığı rayiha, onun kapısında köle/kulu olması ayrılmaması gerektiğini öğretti. Leyla ise âşk yolu zor diye, uzaklaşması için ona yapmadığı naz kalmadı. Ancak şeyh bir şeyin farkındadır,

Leyla gerçekten Leyladır.

Selem yurdunun padişahıdır.

Çalışmayla kazanılacak bir güzellik olsa çalıştığı ile kazanacak ama olmadığını bilir, kapısını sürekli çalar, dualarını ister.

Mola Câmi'nin sözlerini hatırla.

یا رسول الله چه باشد چون سگ اصحاب کھف

دخل جنت شوم در زمره اصحاب تو

او رود در جنت من در جهنم کی رواست

او سگ اصحاب کھف من سگ اصحاب تو

Yâ Resûlallah! Çi bâşed çün seg-i Ashab-ı Kehf?

Dahil-i cennet şevem der zümre-i ashab-ı tû,

O reved der cennet, men der cehennem key revast?

O seg-i Ashab-ı Kehf, men seg-i ashab-ı tû...

Türkçe söylenişi

Ya Rasûlu'llâh [salla'llâhu aleyhi ve sellem!]

*Ne olur Ashab-ı Kehf'in köpeği gibi ben de senin
ashabının arasında Cennette gireyim.*

O Cennete gitsin ben Cehenneme, reva mıdır?

*O Ashab-ı Kehf'in köpeği ben senin ashabın
köpeğiyim.*

Çalışarak kazanacağın şey seni değiştirmez,
ancak terbiye eder. Nefsinin değişeceğini
umma.

Bir âdemin kız çocuğu sekiz aylıkken ölmüş.
O da yıllar yılı unutuvermiş. Daha sonra
büyük oğlunu vereceği vakit geline biraz
iltifat etmiş. Rahmetli kızı rüyasına girip "beni
neden sevmiyorsun" demiş. O güne kadar
unuttuğu düşünmediği küçük kızı, o alemde
büyümüş genç kız olarak rüyasında babasını
ikaz etmiş. Bu zamana kadar görmediği ve

unuttuğu kızı için "neden rüyama girdi" diye bana sordu. Bende cevap verdim Gelin ve görümün arasındaki ilişkiyi izah eden bir darb-ı meseli hatırlattım.

[Görümce için, gelin tarafından söylenen] " **Görümüm geldi-ölümüm geldi**", dedim.

Ölümler bile bazı şeyi değiştirmiyor. Konumlar ve haller bazen insanı olmayacak şekle büründürür, bu fıtrattandır. Bunun günah tarafı değil, ahlak / yaratılış kaderi vardır. Kadının kumasını kıskanması da buna benzer.

Bu meyanda ruhun karakteri ipe değişmez. İp, bağlılığındır. Önemli olan bu konuda nereye bağlı oluşundur..

Sonuç olarak, nefsi bağlı tutmak ile ruhu serbest bırakmak iki eşit harekettir. Birinde bağlı olmak diğerinde serbest olmak özgürlüğün ta kendisidir. Bunu zamanla anlarsın. Biri tinsel âleme götürürken diğerini seni beşeriyet âleme çekerek dünyada yaşamana neden olurlar.

Sen Leyla'nın kapısından ayrılma, hiçbir zaman seni bırakmayacaktır. İpini boynuna

değil kalbine takarsan, zaten boynundan keser alır. İpli, ipsiz olmak farkı kalmamış olur.

Resmin Kaynağı: Carl Gustav Jung, Kırmızı Kitap, Liber Novus, Orijinal Adı The Red Book, Liber Novus, İngilizceden Çeviren: Okhan Gündüz Yayına Hazırlayan: Sonu Shamdasani 2. basım, 2016 İstanbul

“Mevlana Müzesi Hat Dairesi’nde, Yesârizâde Mustafa İzzet Efendi’nin hattı ile yazılmış olan Molla Câmi’ye ait farsça beyit.”

Kâbetü'-uşşâk bâşed in mekam

Her ki nakıs amed incâ şod temâm.

Bu makam aşıkların kâbesi oldu

Buraya noksan gelen tamamlandı.

Mevlevi kaynaklarında Molla Câmii'ye ait olan bu beyit için bir menkıbe anlatılmaktadır. "Molla Câmi kuddise sırruhu'l-âlî Mevlâna Dergâhına altı kez ziyarete gelmiş ancak dergâha girememiş. Yedinci ziyaretinde Dergâh'a girmesine izin verilince, başındaki başlığı huzura doğru atarak bu beyti söylediği" anlatılmaktadır. Zaman içerisinde Mevlevi mensublarınca çok kullanılan bu beyitin yazılmış olduğu levha yüzyıllardır türbe girişinde asılı tutulmaktadır.

KARA TREN YOLUNDA

Bacasından nur gibi dumanlar saçarak, çılgın düdüklarını haykıra haykıra istasyona doğru yol alıp gelen ve giden “Kara Tren”

Kara tren, bizim diyarımıza hep gece uğrar, zifiri karanlıkta biraz eğlenirdi. İhtiyaç olurmuş gibi, durur, yoluna devam ederdi.

Ben ise gecenin köreldiği saatte, tepede onu bekler, doyumsuz gözlerle bakar dururdum.

“Ne olurdu” derdim. Bu tren bir gün gündüze kalsa da, makinistini bir görsem deyü. Ağladığımda olurdu. Koca trenin her gün, saatini şaşırmadan gelişi ve gidişi beni tüketme noktasına getirmişti. Ancak dualarım kabul olmuş. Olmuş ki, tren bu cuma gecesi durdu. Gitmiyordu.

Ne güzel tren durdu.

Merak ettiğim o insanı görecektim. O kara lokomotifte tren katarlarını götüren makinisti.

Hayal ediyordum. Çok kuvvetli biri olmalı, onca vagonu peşine takan lokomotifin can vereni.

Gün ağardı. Rayların üzerinde karalar bağlamış lokomotif, peşinde katar katar vagonlar. Bakıyordum. Lokomotiften biri indi. Yüzünü isler hafifçe perdelemiş, terin aktığı çizgiler yüzünde bir hurufat tablosu çizmişti. İneni görünce çok şaşırdım. Bu treni bu ihtiyar yürütebilir mi dedirtecek kadar, yaşlı biriydi.

“Olsun her gün bu tren buradan geçiyor ve gidiyorsa, bu ihtiyarda gizli bir kuvvet vardır” dedim. Koştum. “Efendim” diyerek eline sarıldım. Yıllar geçirmiş, hasret çekmiş, sevgilisine kavuşmuş bir aşık gibi.

Şöylece bir öfkeleni. “Dur” dedi. Durur muyum, vardım eline...

“Neyse” dedi. Biraz eğlendi. Sonra “oturalım”, der gibi bir kenara çekilip, bir başımıza, sukutun dahi konuşmadığı bir zaman geçirdik.

Gözümü açınca, güneş ışıklarını üzerimize çevirmiş sanki bize can vermeye çalışıyordu. İhtiyar makinist konuştu.

-Oğul, her gece buradan geçerken, gözlerinden çıkan ışığı görmediğimizi sanıyorsun. Bizi burada sen durdurdun. Bekleyenleri olsa da şu insanların, senin beklediğin başka biri idi. Bir hayalin vardı. O hayalin gerçek olsun istedim. “Nasıl” dediğin, o kişi benim. Hiçte beklediğin gibi de değilim, değil mi? Fakat bu tren bizimle

yol alır, bizimle durur. Bu bizim işimizdir. Biz ateşin önünde ter dökerken, gönlümüzle durur bir an gaflet etmeyiz.

Uyumak bize haramken, sırtımıza aldığımız vagonlarda, aşklar yaşanır, gurbetin acılarında pişmiş ayrılıklar, vuslat şarkılarıyla memleket memleket hicret eder. Hayalinin almadığı kadar sevdalar ve hicran vagonların içinde vardır. Her birinde unutulmaz bir seferim oldu, yurduma kavuştum sevincine varan güzellikler ve ayrılık hicranı duyanların ateşleri duyulur.

Her şeyiyle yolculuk güzeldir. Fakat sonuçta hepsi vagonda kalır, katar kendini alır götürür. Biz ise isli ocağın karşısında parlak dumanlarına karışmış gözlerimizle bu mutluluğu seyretmekten ancak mutluluk duyarız. Ne var ki, kara trenin makinisti bir gün ölürse, hiçbir yolcusu onu tanımaz, sadece öylesine “bir garip öldü”, derler. İşte oğul, o ölülerden biri dedemdi. Şimdi ise biz. İs kokan cehennem zebanileri;

sevilir mi?

Sevilmez.

Bizde onlara biraz benziyoruz, değil mi?.

Oğul, sen trene ve yoluna aşık ol.

Sen treni ve yolunu sev. Fakat bize gönül verme. Bizim işimizde ateş var yorgunluk var, ızdırap veren dertler var. Her ocağın yanışında, odun ve kömür ciğerimize ateş

düşürür. Buhar olan ateşin sesinde yanda gör, tütte gör, seyret gör; der.

Sevinçler vagonda, vuslat demlerini yudumlarken, yanan biz miyiz, ağlayan yine biz miyiz?.

Oğul hikayemiz hep aynı şekilde tekrar eder durur. Sen gel heveslenme bu işimize. Var sende bir yolcu ol. Nasıl olsa seni götüren bir kara tren bulunur.

Sözler bitmezdi ama bir susuşla durdu ihtiyar. Gördüğüme sevineceğim derken içime bir üzüntü düştü. Anladım ki, bu hal benim bildiğim gibi değil.

Var git yoluna, kara tren katar katar akarken seyrettiğim o güzellik, görüldüğü kadar hoş değilmiş.

Başlamışken biten sözlerin yeniden başladığı yerde içimi bir hüzün kapladı. Tren tarafından bir acı düdüğü sesi ve canlanan buhar ayrılığımıza işaret oldu. İhtiyar gidiyordu. Bense bakıyordum. Hani peşinden gitmek istediğim aşklar, hani o sevdalar. Demek ki, ...değilmiş.

Kara tren sen yolunu değiştirmedin, fakat duruşunla beni değiştirdin. Makinist olacağıma yolcu vagonunda belki seni takip edebilirim, diyecek kadar aciz olduğumu öğrettin, dediğimde..

Epeyce ilerleyip uzaklaşmış ihtiyar bir an durdu, geri döndü dedi ki:

Kara trende, makinistte, yolcuda aynı yere gider. Sen vagonda olmakla bir şey kaybetmezsin. Yeter ki bu trene bin, sonuçta aynı yere gidersin gelirsin.

Gitti.

Bir daha göremediğim ihtiyar gitti. Ben ise o trenle onun gittiği her yere vardım. Onun duyduğunu duydum, gördüğünü gördüm. Ancak bir farkla. Ben hep yolcu idim.

Yolcu yolunda kalır. Bende hep “Yolda kaldım.”

HUZURUNDA

Meczubâne

Dün çıkmıştım sahraya vardım oturmuş köşesinde bekleyip duruyordu ağlar mı güler mi halinden çözülmez gibiydi oğul geldin iyi ettin yine mi yalnız geldin dedi olmuyor sultanım gelenleri yollarda kaptırdık kurda kuşa bazıları da bizi yem etmek istemişti otur bakalım kim gelir kim gider beş gelir üç gider yetmez mi bu sevda tükenmez mi intizar taş düşerken üstümüze ezildiğimizi gören de olmaz feryad edenler feryadında içenler içerde bize de yazılmamış günahlar var yok arasında çok değil mi ki suçlandığımız dermanımıza iltifat veren gelen geldi giden gitti dağ başıma yıkılıyor bekleyen beklediğini bilmiyor yüz göstermelik olsun sözler yerinde donmuş iken ateşin derdi kendine yetiyor otursak yanyana anlasak birbirimizi kaybolanlarla kaybolsak değil mi kötülük yok ki bizde kötü olalım iyilikte para etmiyor çorbamız kaynasada tuzu yok diyen içeni tükürüyor ayaşlı kaldırsa

başını bize gelir mi derdimize bakar mı gider mi
 öt kuşum öt diye bülbül öter mi güle name yak gül soluyor akan kanım da kalmadı gül ölüyor başını kaldır da bak şemsin gölgesinde kararan divanenin kokan diline perde mi olursun yoksa kesilip kesilip gelen gider mi dersin oldu muydu olmadı mıydı hazret geldin gidiyor aynasında siyah tozun kalkmaz renk vermiyor temiz olsun derdin aynanı siyah eyledin görsem de görünmez oldu sen mi ben mi düzelmez içine sakladın andın adını derin kuyudan ses gelmiyor dervişin geldi hızrın geldi ne farkı var birini bir kere tekrar etmedin atıverdın heybene delikli heybe heybe midir düşen düşene kestin kestin kesileni kesilmeyen başköşede ağlayan yerde sevinen tepede yaptın elinle yıkamazsın dilinle kıyamazsın bile anlayanın kafasına tokmak vurursun beline döver gidersin gelsende niye geldin demine çıkmışlardı uçmuşlardı düşmüşlerdi tekrar tekrarı niye sevmek bitti gülmekte mana yok geldin getirdin götürdün şimdi ne diye içim içim içim ayırdın sonra şu bu mu olsun kayırdın sordunda vermedin aldın hesap vermedin kahrederim dur dedin taşına taşına sığmayan yerinde gölgeni karanlık etmedin olsaydı karanlık bir gölgen bilirdik görmesek bile gölgesi beyaz olanın kendisi ne olur karanlık yerin olsa yer bilirdik sığınrırdık yerine büyüksün büyüksün de bizi çok küçük ettin sonra kendini çok gösterdin çok küçük sonra sordun ben neyim sen nesen gelsen bir türlü gelmesen bir türlü

kandırdın dönülmeven yere attın dönsen bir türlü dönmesen bir türlü türlü türlü açtın perdeyi benzersiz benzersiz diye anlatanlar anlattı anlattıkları nerede dönülmez akşamın ufkunda dinlenen hikayenin tekrarı yoktu da hepsi neden anlattı kırılan kırılana düşen düşene deli olsan ne yazar muhtaç olursun bir ipe isyanı eden tarafımı kır sonra isyan etmem için çağır olmayan nerede olan nerede hazret gelir dersin gelen gelmez gider dersin perdeli olan aklıma perdesiz söylersin sonrada gel bunu oku dersin okunana okuyan ağlayan sevinen istenen yoksa eğer bu kelimeler bu düşler sabahlara yazgımı akşam fırtınalı yerde bize kalan yalnızlık mı aynalı çağırdı ayaşlı geldi hikayen olsun diye yağmur verdi aşıkların söyler akıllılar evirir çeviride bu dinlenen nağme bir kere söylendi benzersizdi elini tutmak için el vermezsin dilini tatmak için söylemezsin kalbin kalbe benzemezki içine giresin kahroldum demene gerek yok olan oldu biten bitti hesap vermezsin kalk kalk bu dava bitmez bununla gitmez şükredelim ki kendi kendine alısın versin bizi de hesaba katmasın söylediğine inanmazsan inanacağını söyleyip aldatırlar yola seni koyarlar varsan yoksan ortada kalırsın kanarsın kandırırlar anlamazsın anlatırlar sonra defe vurup zil çalarlar hazret bu köşe sana bu köşe buna kalmayan yerde aranmak boşuna kulların ile olmak ise olmuyor yalnızlık çekilmiyor küssen küsülmüyor gel gideli devrana pervane şemine vurulmuyor şem aşık değil ki yanmıyor

pervane kaçmıyor dönen pervaneyi yakan şem de ateş kalmamış hikayesi okunmuyor hazret sende aşkını kaybettiysen eğer pervane kime döner kimden döner yanan vardı yandıran vardı pervane varda şem nerde kaldı ateşin kar sığağında soğuk diye bir şey vardı üşüttüler bir ara ateşi hala ısınamadı hazretin kelamı noktasız kalınca cümlede mana bir öncekinden ayrı kaldı mı boş oldu anlar dönen yanan şaşa kaldı gel gidelim turun ateşinde kelim duyulsun için bize kaldı kelam olsa duyulmasa neye yarardı var olan olsa köre neye yarardı tanrı olsa kul olmasa tanrı mı kalırdı dön dön dönersin geldiğin yerden yerine dönersin bekleyen beklediğini gittiğini bilmeden söz tepeye kaldı

AYNA MI, CAM MI?

Hayatımızın bütün evrelerinde ahlak adamları, düşünürler...sürekli kalp temizliğinden ve aynası temiz olanlardan bahsederler. Gerçekten çok güzel bir düşünce değil mi, pırıl pırıl bir kalp sahibi olmak. Ancak “Aynalı Baba”yla görüştüğümde dedi ki,
“Kalp aynası iki yüzlüdür. Birini parlattığın zaman arka yüzünü de parlatman gerekiyor. Yoksa bir yüzün parlaklığı seni mahveder” dedi.

...

Düşündüm. Parlatmak.

İki yüzü parlatmak.

Rivayete göre Niyazî-i Mısırî, sonradan şeyhi olan Ümmî Sinan kaddese'llâhü sırrahu'l-azizi görmek için Antalya'nın Elmalı kazasına giderken, rüyasında bir kalaycıya gider. Kalaycı müşterilerle dolup taşmaktadır. O da güğümünü (Tuhfe'de abdest ibriğini) kalaylatmak için verdiğinde kalaycı , “**dışını herkes kalaylar, maharet içini kalaylamakta**” diyerek güğümü (ibriği) kolayca ikiye böler, iç ve dışını kalaylar ve yapıştırarak geri verir. Daha sonra Uşak'ta

Ümmî Sinan kaddese'llâhü sırrahu'l-azizi gördüğünde bu kalaycı ustanın o olduğunu anlar. Şeyh "**Mehmed derviş bu kalaycı şaşılacak biri değil mi?**" diyerek rüyasını keşfedince de O'na biat eder. Aşağıdaki ilâhiyi bunun üzerine söyler.

(İbrahim RAKIM, 1750), v. 7 Yard. Doç. Dr.Kenan ERDOĞAN, "Şiir-Efsane-Menkıbe ilişkisi Ve Niyâzî-i Mısırî'nin Menkabelerine Göre Bazı şiirlerinin Hikâyesi" Sosyal Bilimler Yıl:2003 Cilt:1 Sayı: 1s.11-12.)

Neden iç ve dış. Aklıma her zaman İlk bakışta şu gelirdi. Maddî ve manevî cephesi. Meğer öyle değilmiş. Aynanın katranlı kısmını da parlatmak gerekli imiş.

Neden?

Eğer kul isen, -kul olduğumuz âşikar- iki yüzüde parlak olmalı. Bir kalp ki, billur cam gibi. Ne aksetse delmeli geçmeli. Tasarrufun yok, elinden bir şey gelmedikten sonra, sırları bilsen ne olur. Kaderi bildiği söylenen Nostradamus'un dediği gibi, "**benim bilmem kaderi değiştirmez, olan olacaktır.**" Peygamberlere gelecekteki bilgi verildi derler. Peygamberlerin duası kabuldü, bazı şeylere engel olamaz mıydı?

.....

Sorun bilmekte değil, kalbin ayna mı câm mı olmasında. bilinen akseden ayna olan kalpte kalır, ancak cam gibi billur olunca deler gider. Köşesine oturmuş, şeyhin halini şimdi daha iyi anlıyorum. O biliyordu, ama aksedeni yoktu. Huzurda boyun kesmiş haliyle âlemin kalbini delip gidişinde, göndereni biliyordu.

DOSTUN KAPISINDA AĞLAYANLARLA

Üstadım Molla Lutfi rahmetu'llâhi aleyhi ziyarete gittim.

-Efendim, hayli zamandır görüşemiyoruz, dedim.

-Oğul aramızda perde yok ki, seninle, ayrılık olsun da, bulup görüşelim. Gönüller beraber değil mi?

-Evet, dedim. Sonra

-Efendim bir kardeşim, "namaz kılmak, benim için olağanlaştı, zevk alamıyorum, tat bulamıyorum" dedi.

-Evlat, bir şeyin sık tekrarında insan için biraz bıkkınlık hasıl eder. Ancak doğru olan ilke "terk etmemek" ve "bağı koparmamaktır". Çünkü hayat kendi içerisinde her an bir sıkıntı ile karşı karşıyayız. Şimdi neyin geleceği belli olmayan bir hayat yaşayan insanoğlu, bir sıkıntıya düştüğü zaman, sığınacağı bir

kapısı olmalıdır. Bunun içinde en elzem olan, sık sık ziyaret ettiği dostun kapısından başkası değildir. Uğramadığın yere, bir sebeple gittiğinde, soğuk karşılama olmaz mı? Nedenli karşılanacağına, nedensizlerle gidebilmek için, dost kapısını incitmeden, yük olmadan çalmak uygundur.

-Efendim, siz bizim kıldığımız namazlar niyaz değil, yatıp kalmadır, diyen siz değil misiniz?

-Evet, bizim ibadetlerimiz inhinadır. Uçma kaçma cinsinden olsa da terk etmemeliyiz. Çünkü dosta vefa, boyun kesmekten gelir. Bir gün büyük alim Fahreddin Râzi için bir kıssa anlatılır.

Fahreddin-i Râzî âhirete intikal ettiğinde, malum sualler... Hepsine cevap verdikten sonra **“Senin imanın nasıl bir iman?”** sualine cevap bir türlü cevap veremez. Ben alimim aklımla buldum demek ister. Fakat bir konu da soruluyorsa, bu bir noksanlığa işaret cinsinden zuhur ettiğini bildiğinden şaşırıp kalır. Aklına bir türlü ışık düşmez. Manevi olarak Üstadından yardım dilenir. Necmüddîn el-Kübrâ kuddise sırruhu'l-azîzden yardım gelir.

-Oğul **“Taklittir, de, taklit.”** O da,

-**“Taklittir”**, de diyor.

- **“Kimin taklidi?”** diye soruyorlar. Yine üstadı

-**“Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem taklidi,”** de derler.

-**Tamam, geçtin**, denilir.

-Evlât, bunun için kelime-i şehâdette olsun, kelime-i tevhîdde olsun, büyüklerimiz **“La ilâhe illa’llah alâ muradillah”** [La ilâhe illa’llah’tan Allah Teâlâ’nın kastettiği murat ne ise]

“ve alâ murad-ı Rasûlillah” [Rasûlüllah sallallâhü aleyhi ve sellem Efendimiz tebliğ ederken ne kastediyorsa ben de o kasıtlı diyorum] üzerine **“sen de öyle de”** derler.

-**Bu taklittir.**

-**Olmuyor, yapamıyorum demek yoktur. Zaten sen ne kadar varsın ki, o kadar yok olasın.**

-Yine Hz. Mûsâ aleyhisselâm zamanında Firavun’un yandaşlarından Haman, Hz. Musa aleyhisselâmı taklit ederdi. Hz. Mûsâ aleyhisselâm, biraz kıllı vücutlu, göbekli, başı dazlak ve konuştuğunda sinirli birisi olduğundan dili zorlanırdı. İşte bu adam, başına işkembe geçirir, karnına bir yastık koyar, elinde asayla Hz. Musa aleyhisselâmı taklit ederdi. Niye, Firavun’u güldürecek.

Hz. Mûsâ aleyhisselâm bunu haber alır. Allah Teâlâ ile Tur-u Sina’ da konuşurken,

“Yâ Rabbî, onu kahretsene” dedi. Allah Teâlâ ise;

-**“Kahretmem”** diye karşılık verdi. Hz. Musa aleyhisselâm nedenini sorunca, Allah Teâlâ;

“O, Firavun’u değil, seni taklit ediyor.” Buyurdu.

-Evlat her ne kadar biz hakikatine varamasak, dost kapısına yüz koymalıyız. Biz bu gerçeği bilmek ile gönlümüz kanlanır, başımız kesilmeye razıdır. Anak bizim gibi körlere, taklitle iş yapmak gerekir!

Şu halde Tanrı’dan bir şey umarak,
Tanrı’dan korkarak sevenler, taklit
defterinden ders okumaktadırlar.

“Mesnevî Cilt, 3, b.4595”

-Evlat, doğrusunu görmekte zorlandığın hususlarda inkar etmek yerine taklide daim olmalıyız. Gerçi taklidin değeri yoktur, derler. Olsun, dostun kapısında taklitle durmak, uzak durmaktan iyidir. Velevki hakikati uzak durmakla buldum diyenler varsa da.

-Sen gel, uzak kalma orada, hakikaten ağlayanlarla ağla kapıda, nasıl olsa, bir rahmet busesi sana da olmaz değil ya..

NEDEN İSTEDİN Kİ?

Üstadım Molla Lütfi kuddise sırruhu'l-âî Efendim ile sohbet ederken hep içimdeki yangın söneceğine yüzlerce kat daha artar.

-Hayalime sığmayan bir büyük zât, küçüklüğü kesinleşmiş bir kulunu neden sorgular ki?

Bu tür sorulardan artık bıkmıştım.

-Be neyim, O kim? Neden istedi ki?

Yıllarca kesilmeyi bekleyen ağaçlar gibi sürekli devrilip duran **businemin** kalkacak takati kalmadı.

Herşey bitmiş gibi son deminde birde vurgun vurup, **yakmak** mı lazımdı?

Yanan benim. Fakat dumanım bir baş yukarı çıkamıyor, içinde boğulup kalmışım.

-Nerdesin, Ey güzeller güzeli!

Perişan halimle, sana layık olmayan küçüklüğümle ben, lutf-u ihsanına nail olmayı dahi hayal edemiyorum.

Kulluğuma değil, Seni bildiğime yanıyorum. Eğer üstüme bassaydı bir kulun, değerli olduğumu biraz düşünürdüm. Hiç üzerine pislik bulaşmış bir taş, basan görüldü mü?

-Ben Sana layık olacak bir amel yapamadığıma değil, Seni bildiğime yanıyorum.

Neden istedin ki, değerli kılmak için, yoksa eğlenmek istediğin bir şeyim olsun, diye mi? Benden, ikisine de yarar bir şey olmaz ki.

Gönderirsin iki kulunu, Molla Lütü Üstadım gibi çok ileri gidiyorsun diye astırırın, değil mi?

İsyan değil bu, canım yanıyor, sesim duyulmuyorda değil ki.

....

Üstada asılırken ne dediğini sordum. Bana "sus" dedi.

"Onun hakkında çok söz söylenmez ve Ondan bir şey istenilmez. Beni sevdi. Biraz ifşa ettim. Hemen kullarına astırdı, mezarımı dahi yerinde bırakmayıp kaç kere yerle bir etti. Burada söz yok, sormak hiç yok, dedi.

-Ne var ? dedim.

-Sen var mısın ki? Asan O, asılan O. Yakan O, yakılan O. Şimdi durma git yalandan bile olsa

kulluğunu et. Ancak O'na yalandan kulluk edebilirsin. Ben hakikatini söylediğim için, asılmamı istedi. Sen küçük, O ise hayal edemeyeceğin bir büyük. Hakkıyla kulluk senin neyine.

Sordum:

-Üstadım, Neden istedi ki?

-Bildiğimin ucunu gösterdim, beni velilerine astırdı. Biraz daha fazla söylesem, peygamberlerine astırırdı. **Sen var git elinden geldiği kadar kulluk et. Bunun riyası ihlası var diye söyleyenlere inanma. O'na ihlasla dahi kulluk edemezsin.** Eğer biraz bildiğimi bilseydin açlık hissini/insanlığını kaybederdin. Çünkü bilenler cahildir, bilmeyenler değil ki. Onun için **insan ne kadar cahildemedi mi?** Bunu tevil edenler, bilgisizlikle yorumladılar. Asıl bilgin artarsa cahilliğin ortaya çıkar. Bilmeyenin cahili olur mu ki?

Üstadım ah çekip giderken, ben bir küçük karıncanın canımı yakışıyla ayıktım. Bir karınca ile bulunabildiğim yerden yukarılara neden bakıyordum ki?

İskender Efendimin sözlerini dinlemeye koyuldum.

“Ey Allah'ım!

Senin sebep olduğun kutsal rızana bende bir neden olabilir mi?

Sen zâtınla zenginken, sana ulaşacak ve senin menfaatine benden bir zenginlik ve menfaat olabilir mi?

Eğer sana karşı adalet sıfatı icra edilirse küçük günahın yok, eğer sana lütuf sıfatı icra edilirse büyük günahın yoktur.”

“Ey Allah’ım!

Bana karşı şefkat ve merhametinin büyüklüğü karşısında beni Senden hangi şey perdeleyip ayırabilir ki?”

“Ey Allah’ım!

Şu büyük cahilliğime rağmen bana karşı ne kadar lütufkârsın!

Şu çirkin işlerime rağmen bana karşı ne kadar merhametlisin!”

“Ey Allah’ım!

Benden, kötülüğe (küçüklüğüme) yakışan işler, Senden ise keremine (zâtının büyüklüğüne) yaraşan işler beklenir.”

“Nefis ve dünya arzuları bir kalbin aynasında izleyip takip ettiyse, o kalp nasıl aydınlık verebilir? Nefsin şehvetlerine arzularına bağlı kimse Allah Teâlâ’ya doğru nasıl yolculuk yapabilir?

Gafletin cenabetinden yıkanmayan kimse Allah Teâlâ’nın huzuruna nasıl çıkabilir? Günahlarından tövbe etmeyen kimse ince sırları nasıl öğrenebilir?”

“Ey Allah’ım!

Sana olan muhtaçlığımla yalvarıyorum. Sana ulaşması mümkün olmayan bir ameli kendime nasıl şefaathçi yapabilirim?”

“Ey izzetinin gölgeliklerinde gözlerin ihatasından münezzeh olan zat!

Ey mükemmel güzelliğiyle tecelli eden zat! Bütün eşyada zahirken nasıl gizli olabilirsin? Her an gözetleyici ve şahitken nasıl hazır olmayabilirsin?”

Aklım uçuyordu, şefkatli Efendim Hz. Rasûlu’llâh salla’llâhu aleyhi ve sellem onu bağladı:

“Eğer hayvanlar, âdemoğlunun bildiği gibi ölümü bilmiş olsalardı; siz, hiç semiz et yiyemezsiniz”. Şihab-(863)

Bende dedim ki:

Ey biçare kul, insan olamadığını bil. Varlık ve yokluğun arasında olan sen, okunu fazla ileriye atma. Biraz sonra acıkır, bütün bu söylediklerini unutup dünyanın en güzel nimetini pislige çevirmek için sofraya oturursun. Orada ne Allah Teâlâ kalır, ne de kendin. Aslında taptığın açlık ve hayvanlığınla başbaşa kalırsın.

TUZ BASANIM

Dervişin biri pirine geldi. Ağladı. An geldi, dem gitti. Himmet var bilirdi, hepsi silindi. Yıllarca emeği hevâ, keder oldu.

“Ne oldu?” Dediler.

“Söyledikleri doğru değil mi, yoksa ben yanlış mı bilirdim. Hani” dedi.

Pir, boyun eğmiş, gözlerinden kan akıtır gibi tuz ekilmiş gibi kanlanmış şekilde mahmur mahmur baktı. Sukût. Heyecan vermeyen sukût kaskatı kesti beden duvarlarını.

Derviş ağlamaya başladı. Kime ne ki;

Diğer kardeşler geldi, bî-haber oturdular. Pir daldığı deryadan çıkan dalgıç gibi kalbe düşen inci kelimasını nakşetti.

Herkesin bir derdi var; Her derdin bir acısı...

Acılar katlanılmaz değil ama, birde tuz basanı var....

Her aşkın bir hasreti var; Her hasretin
bir çilesi...

Çile çekilmez değil ama bir de
çektireni var.

Her aşığın bir sözü var; Her sözün bir
söyleteni...

Söyleyecek çok şey var ama bir de
susturanı...!!!

Hz. Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî (Kuddise
sırruhu's-sâmî)

Gardaşlarım!

“Tuz” a Arapçada “milh” derler. Melâhat de “tuzluluk”tur. Yemeğe tuz çeşni verdiği cihetle “Melâhat” “güzellik ve alımlı” mânalarına gelir. Melâhat gerçekte “tuzluluk” anlamına gelse de, “güzellik, şirinlik” diye anlarız. Azerbaycanlı gardaşlarımız “tuzlu kişi” diye “güzel ve melih adam” yerine kullanırlar.

Kainâtın sultanı Hz. Rasûlu'llâh salla'llâhu aleyhi ve sellem Efendimiz hakkında İmam-ı Kurtubi hazretleri şöyle bildirmiştir:

“Hz. Rasûlu'llâh salla'llâhu aleyhi ve sellem efendimizin güzelliği büsbütün görünmemiştir. Eğer hakiki güzelliği görünseydi, Eshab-ı kiram O'na bakmaya takat getiremezdi. Şayet hakiki güzelliğini gösterseydi, hiç kimse bakmaya dayanamazdı.”

Eshab-ı kiram, Peygamber efendimize;

“Ya Rasûlu’llâh! Siz mi güzelsiniz, Yusuf aleyhisselam mı daha güzeldir?” diye sordular.

Efendimiz cevap olarak;

“Kardeşim Yusuf benden sabih (güzel), ben ondan “melihim” (tatlıyım/sevimliyim). Onun görünen güzelliği, benim görünen güzelliğimden çoktur”

buyurdular.

...

Dervişler dinledi, ağlayanda sustu.

Sustular, ortalıkta bir hal kaldı. Sesler yutuldu. Soluklar durdu.

Sonra Pir ciğerden gelen sesiyle buyurdu ki:

Allah kimi dertle hasta etmek dilerse ona ağlayış kapısını kapatır.

Kimi de beladan kurtarmak dilerse, gönlüne sızlanma ve ağlayış verir.

Bırakacağın eli hiç tutmayacaktın, Tuttuğun eli hiç bırakma.

Sahte sevgilere gül olmaksansa, gerçek sevgilere diken ol !!

Kimden kaçıyorsun, kendinden mi?

Ne olmayacak şey! Kimden kaçıp kurtarıyoruz, Hakk’tan mı?

Ne boş zahmet.

Eğer, şehvetin ve nefsin hevesine kapılır
gidersen,

Haber vereyim ki, eli boş, nasipsiz
gideceksin..!

Daha ne kadar ihtiyaçlar içinde çırpınan canı
düşüneceksin?

Ne vakte kadar sıkıntılarla, kavgalarla dolu
dünya için tasalanıp duracaksın?

Dünyanın senden alabileceği ancak bu
bedendir; sen böceklere yem olacak bu et
yığını bir çöplük say da, bu kadar
düşüncelere dalma...

Üzülme!

Görebiliyorsan, dokunabiliyorsan, nefes
alabiliyorsan, ne mutlu sana!

Elinde olmayanları söyleme bana.

Elinde olanlardan bahset can!

Geceler hep kimsesiz mi geçecek?

Gidenler dönmeyecek mi?

Yitirdiğin; bir bakarsın yağmurlu bir gecede
Veya bir bahar sabahında karşına çıkmış.

Bil ki güzellikler de var bu hayatta.

Gel Git'lerin olmadığı bir hayat düşünebilir
misin?

Hüzün olgunlaştırır, Kaybetmek sabrı öğretir.

Hz. Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî (Kuddise sırruhu's-sâmî)

Pir, devamla..

Ey derviş, seni adam yerine değil, âdem yerine koydular. Cevherin olmasaydı sana hizmet ederler miydi?

Derdim var diye ağlamana kim bakar ki, senin için her ağlamana sus der gibi, bir tuz basanın var. Tuzlu kişi olmak isteyen sen değil miydin, gam sana yakışır mı?

Derviş:

Ey tuz basanım isyanımı affet, rehni kalkmayan vakti öne neden aldım, keşke çocuk kalpli olabilseydim.

Dedi.

**Sevgilinin emri ile olan kötülük,
bütün âlem iyiliklerinden üstündür.**

**Sedefin kabuğu paralanırsa ilenme,
onda yüz binlerce inci vardır.**

**Bu sözün sonu gelmez,
dön de padişaha gel.**

Doğan kuşuna benze.

**Halis altın gibi dükkâna çık da
ilenmeden,**

kınamadan kurtul.

Bir suret, gönüle girdi mi insan,

sonunda nedamete düşer,

o suretten bezer.

Sonunda herkes, kapıldığı suretten
tövbe eder,

fakat yine unutuş gelir, onu o yana
çeker.

Pervane gibi uzaktan o ateşi nur
görür,

yükünü o tarafa çeker.

Fakat geldi mi kanadı yanıp kaçır.

Kaçır ama çocuklar gibi yine gelir,
yaraya tuz ektirir.

Yine zanna, tamaha düşer,

derhal kendisini o ateşe atar.

Yine yanar, sıçrar.

Fakat yine gönlündeki hırs,

kendisine yandığını unutturur,
sarhoş eder.

Mesnevi, c.VI, b. 340-349

Sende bu dert, O'nda bu sevda oldukça,
hikayemiz bitmez.

CAN KUŞUM ÇIRPINIYOR

Mecliste

Hiçbir şeyle kayıtlı olmayan can kuşu nasıl kafese girdi?" diye sordular.[1]

Pir dedi ki:

Ten kafese benzer. Girenlerin, çıkanların, insanla dostluk edenlerin aldatmasıyla can bedende dikendir.[2]

Özgür olmak isteği ne kadar artarsa artsın çıkmaya çalıştıkça beden ondan sızlanır durur.

Kuşa, kafesi bırakıp uçmak nasıl hoş, tatlı gelirse bana da ölmek ve bu yurttan göçmek öyle hoş, öyle tatlı geliyor.

Bahçeye konan kafesteki kuş, gülleri, ağaçları görür.

Dışarıda, kafesin çevresinde ötüşen kuşlar, hürriyete ait güzel, güzel hikâyeler söylerler.

Kafesteki kuş, onları duyar, o yeşilliği görürde ne iştahı kalır, ne sabrı, ne kararı!

O kuşun gönlü de dışarıdadır, canı da... böyleyken kafesi açıversen ne yapar?

O kuş, kafese kapanmış kafesin etrafında da kediler birkaç halka olmuş kuşa benzemez ki.

Bu çeşit kuş korkuya, vehme düşer, hiç kafesten çıkmayı ister mi o ?

Hattâ o kötülükler yüzünden kafesin etrafında daha yüz tane kafes olmasını ister. [3]

Hikayelerini dinlediği anavatanı için ağlayıp sızlansa da, yine de kafesin saadeti onu dışarı çıkmaktan ayrılmaktan men eder. Bağlanmıştı, öz yurdu gibi bedene. Kafesinden çıkarsalar asıl vatanına gitse de duramaz geri döner, hasretler diyarı kafesine. VeleVKi sahibine isyan etmişçesine. Beden kafesini yanında beraber götürmek ister.

Bu kafes meydandadır da kuş yavrusu gizli. Fakat kafesi bir götüren olmasa kafes, kendi kendine nasıl gider?[4]

Ayrılışı kendi eliyle başaramayan can kuşu, adını duyduğunda titrediği ölüm meleğinin gelmesi için nâmeler dizer, şarkılar söyler. Gelsin de koparırısın bütün bağlarını eliyle. Bütün dileklerini umutlarını peşinde bırakarak. Kendini İsmail gibi teslim eder. Sonra İsrafil surunu çalsın, tekrar bedenine

kavuşmanın umudunu diler. Sonunun ateş mi, gülistan mı olacağını bilmeden. Olsun, bitsin, bedene diken olan can tekrar birleşsin, diye

Pir dedi ki;

Ayrılığın olmadığı bir hayat gerçekten çok güzel. Yurdu cehennem olsa bile.

Sordular:

Bize tanrıdan bir parçayız diyorlar. Pir:

Biz Tanrıdan ayrı değiliz, ama parçası da değiliz. Aynada gördüğün suret hiçbir zaman ayna oldu mu? Sadece var oldu. Birde gördüğün suret, O'nun aydınlığına muhtaç. Canı bedende seni sende O kıldı. Rahmeti bol olan Tanrı can kuşunun bedene aşkını bildiği için tekrar diriltip ölümsüzlüğü ona ikram etti.

Ey ölüm meleği kafesimi parçala beni bir an önce al. Ayrılığı olmayan yolculuklar istiyorum. Çünkü varlığa çıkma şansımı kazandığım bu hayat ile, Tanrının bir yurdunda, ruhumu dinlendirecek kelimelerini duymak istiyorum.

"Kulum seni cehenneme atacağım" sözünü dahi duymak en büyük saadetimdir.

Ne mutlu bana varlık olma şansını verdiği için.

....

Herşey sustu ve

Can kuşu kafeste çırpınmaya başladı.[5]

- [1] Mesnevî-i Şerif, c:I, b:1447
- [2] Mesnevî-i Şerif, c:I, b:1849
- [3] Mesnevî-i Şerif, c:III, b:3951-3959
- [4] Mesnevî-i Şerif, c:VI, b: 2965.
- [5] Mesnevî-i Şerif, c:I, b:39

YARDA KALAN KATRE

Derya aşkıyla yanan ırmak katreleriyle yola düşmüş, heyecanla kavuşacakları deryayı hayal ediyorlardı. Atalarından duydukları vardı, deryaya gark olmak. Bunu kendilerine derd edinmişlerdi. İçlerinde biri ise hep şunu derdi.

“Siz deryanın derdindesiniz, acaba hangimiz yar başında kalacak kadar şanslıdır.”

“Nasıl”

“Büyüklerimiz bize deryayı söylediler” dedi. Yar başını anlayanda çok çıkmadı. Bilmiyorlardı ki anlasınlar. Yinede hepsi heyecan içinde bir an önce deryaya kavuşalım hırsıyla akıp gidiyorlardı.

Yaşlanmış bir katre vardı. Kadehe dökülse, tadıyla tükürülecek kadar acımış, itilmişti. Birde yetmezmiş gibi hakaretlere uğramış bulanık ve ağırlaşmıştı.

Berrak katreleri, güneş görse yanına çağırarak kadar çekici, canlı görse içmek için avuçlanacak kadar tatlıydı.

Irmak kaynaktan deryaya doğru akıyordu. Kendi halinde son deme doğru giderken arkalara düşecek kadar yorulmuş aşağılanmış haliyle katre umutla takip etmeye çalışıyordu. Olması gereken dönüşüm mevsimi geldi. Havalar soğudu. Katrelerde yarı yolda kalırız, deryaya varamayız, diye bir heyecan başladı.. Irmak son geçiti olan yara geldi. Oradan kendini deryaya bıraktı. Bir çışku bir heyecan. Irmak son katresini bırakmayacak kadar çağlayan olmuştu. Yardan dökülen katreler sarhoş gibi deryaya düşerken, buz gibi soğuk hava, zayıf itilmiş ve kakılmış katreyi yar ucunda durdurdu. Hani derler ya bir şans olsa, anda düşecek. Olmadı. Düşmeden yar ucunda yapışıp kaldı.

Arkadaşlarını kaybetmiş, bir kış boyu, yalnız kalakalmıştı. Kaldı da, günler gördü, geceler gördü, ay gördü, güneşini gördü. Neler görmedi ki, ayazı eksik değildi.

hayat canlandıran ilkbahar yine geldi.

Kaynaktan bir gürültü koıtu. Irmakta hayat yeniden başlamıştı. Doğan katreler hızla geldiler, yar ucundaki katreyi deryaya kavuşturdular. Kaybettiklerini düşünen arkadaşları onu görünce:

“Neredeydin?” diye sordular.

“Sormayın” dedi, tam sizinle deryaya düşecekken yar ucunda kaldım. Çok şeyler gördüm canım yandı. Ama, anlatacak hikayelerim var.”

Arkadaşları sordukça, o anlatıyordu. Beğenmedikleri arakalarına bıraktıkları katrenin söylediği birçok şeyin hayalini bile edemiyorlardı. Her şey iyiydi ama duyduklarını yaşamak için dönüş gerekiyordu. Bunun da ancak güneşte yanmakla olduğunu anlamışlardı. Birde yanmanın adını aşk koymuşlardı.

Yanacaksın uçacaksın. Birçokları katreden duyduklarını yaşamak için denemeye karar verdiler. Birçok katre yandı ve uçtu. Dağlara düştüler. Irmağa kavuşmak için kaynağa ulaştılar. Ancak yol uzundu. Yine birçoğu yine bu anlatıları unutmuştu. Duymamış gibi.....

KAFİR ARKADAŞIM

“Seni çok özledim”

Yıllarımızı verdiğimiz, ayrılamadan hayatı paylaştığımız, sevgili arkadaşım ile çok güzel günlerimiz oldu. Severdik ayrılmayacak bir sevgiyle. Her şeyimiz birdi. Onunla bir şey haricinde her konuda anlaşırđık. Benim hep bir **“ne olur”** larım olur, o da **“tamam”** dediği hiçbir zaman yapmadıkları. Olsun, bu devam eden arkadaşlığımızdan o da bende memnunduk. Ancak olmuyordu. Çünkü zaman akıyor, geçen günlerimizin hesabını tutacak kadar hassaslığımızı kaybediyorduk. Çocukluğumuz, gençliğimiz, olgunluğumuz hep geçivermişti. Şimdi ise ihtiyarladık. Hayattan zevk alacak çok hazzımız da kalmamıştı.

Hakikatte o arkadaşım olmasa ben, çok şeyi yapamazdım. Bana bu dünya sıkıntılarına karşı katlanma kuvveti veren, beni ayakta tutan onun gücüdü.

Neysel çok sevdiğim, seviştiğim arkadaşımın kusuru inançsızlığıydı. Ama diğer bütün huyları hep ben. Benim sevdiğim şeyleri sever, benimle ağlar, gülerdi. Onca benzerliğimiz olduğu halde o bu inadından vazgeçmek istemezdi. Sürekli o konu açılınca sırtını döner,

“tamam üzülme beni öldür, mesele kapansın” derdi.

“Ben, bunu sana nasıl yapabilirim, bu olamaz, benim canımsın, aşkımsın buna razı olamam” derdim.

O ise **“o zaman neden ısrar ediyorsun?”** **“Bak ben senin yüzünden bende üzülüyorum”** **“Seninle olan sevgimiz aşkına, her şeye razıyım, beni öldür. Çünkü ben seni, beni sevdiğinden çok seviyorum”** derdi. Bende

“öyle olmasın, böyle olmasın”, derdim.

Anlaşamadığımız nokta buydu.

Her şeyin bir sonu yok mu, sevgilim, kafir arkadaşım, bir demde yine kederlenmiş ve kutsal intiharını yapmıştı. Üzülme diye bana hasretlerini ifade eden kısacık mektubunu bırakmıştı.

“Sevgili arkadaşım, aramızda olan bu sevgi gerçektir. Sen ve ben diye ayrı olmaktan öteye, biriz. Aramızdaki ilişki ve Tanrı ile olan bağda dahi eşitiz. Fakat ben seni kendimden çok sevmeye mecbur olduğumu gördüm. Seni bırakmak çok istedim başaramadım. Olamazdı zaten. Çözüm,

benim ölmemi gerektiriyordu. Ölmemi kabul etmeyeceğini biliyordum. Bilirsin ki ölüme razı olacak kadar sana her zaman hak verdim. Doğru olan şey senin dediklerindir. Şimdi ben dönmek üzere ayrılıyorum. Bunu ikimiz için yapmalıyım.”

Kafir arkadaşım öldü. Benim için öldü. Yıllarca dil döktüğüm her türlü nasihat ettiğim, rahat vermediğim arkadaşım benim için öldü. Kendini feda etti. Benim başaramadığımı, o ölerək başardı. Gururlara kapılmış, övünçleri oyalanan ben, yapayalnız, zevkini yitirmiş donuk haldeydim..

“Neden bu şekilde olsun ki”, “ölmesine gerek yoktu” diye söylenip durdum. “Bunu beraber çözemey miydik? Beraber bir hal çaresini bulamaz mıydık?”

Biliyordum, olmamıştı ve belki de bir türlü olmayacak bir istekti bu.

Şimdi ben yalnız kaldım, umudum olsa, yaşasam neye yarar. Aslında gitmesi gerekli olan ben değil miydim? Diye düşüncelere daldım.

Uyumuşum.

Rüyam da arkadaşım yanıma geldi, gülüyordu.

“Sevgilim üzülme ben doğru olanı yaptım.”

“Kutsal intiharımı yapmasaydım, biz yine ölecek değil miyiz?”

“Bunu senin başarman, zaten mümkün değil, bu benimle ilgili olacak bir husus, sen benimle olan arkadaşlığında gerçekten çok iyiydin. Her zaman doğru olanı istedin. Sadece razı olmadığın bana olan aşkımdan ve benim senden ayrı kalmam. Onu da sen yapamazdın. Ancak ben yapabiliyordum. İyi ki yapmışım, şimdi her şey yoluna girdi.” Dedi uzaklaştı.

Uyandım. Derin uykudan uyanan bir ilkbahar çağlayanı gibi. Uyandım, dünya dedikleri yer daha öncede böyle miydi, der gibi.

Uyandım.

Uyandımda, hayat diye bulduğum ortam, çok zevksiz ve acayıpti. Her şey değişmiş ve manasızdı. Yani, bunun için miydi her şey, dedirtirecek kadar zevksizdi. Duyardım birçok hikayeler, fakat denildiği kadar da değilmiş.

Çok üzüldüm; bir üzülmeye ki, yıllarımı aldı. Hasret bir taraftan, zevksizlik bir taraftan, zannedersin bir hapis hayatı. Destanlar yazılan bu dünya hayatında, ölüm özlediğim en büyük mutluluk ve kurtuluş umudum mu olacaktı?

Neticede gerçek hayat, ölüm denilen ayrılıkla benim içinde tecelli edecek. Hep düşüncem, son nefesimi verip, kafir de olsa arkadaşımı bir daha görmek için gitmek istiyorum.

Benim içinde öldü derler.

Oradan ötesini ben yazamayacağıma göre
birileri yazar diye düşünüyorum.

KULUN'U YAZIDAN SİLDİK, FAKAT EŞEKLİĞİMİZ BAKÎ KALDI

Bir zaman sitemizin adını “Kulundan” olarak yazmıştım. Güya kendimi Allah Teâlâ’ya karşı tevazu sahibi bir kul gibi göstermek istemişmişim. Daha sonra manasını görünce nefsimize ağır geldi. Deli eşekliğimizi silmekten başka bir şey yapamadık.

Çok yerde kulun, kulun deyip dolananlar çoktur. Lugatlerde “kulun”, “altı aylığa kadar olan at veya eşek yavrusu” demektir. Ancak onlar bir yerde kendi eşekliklerini biliyorsa çok şükür. Bizimde eşeklere benzeyen olduğumuzu itiraf edebiliriz. Allah Teâlâ Kurân-ı Kerim’de buyurduğu üzere:

[Cuma Suresi, 5.] **Kendilerine yazılı ve şifahî bilgileri, sünneti içeren Tevrat öğretilip, içindeki hükümlerle mükellef tutulup da, sonra, bu hükümlerle amel etmeye yanaşmayanların hali, koca koca kitapları taşıyan eşeğin haline benzer. Muhammed salla’llâhu aleyhi ve sellem hak peygamber olduğunun delili olan Allah’ın âyetlerini, mûcizelerini, delilleri yalanlayan kavmin teşbihi ne çirkindir. Allah inkârı, isyanı, menfî propoganda yapmayı alışkanlık haline getiren, zâlim,**

**müşrik bir kavmi doğru yola sevk etme
lütfunda bulunmayacak, başarıya
ulaştırmayacaktır. [Ahmet Tekin Meali]**

Bizimde senelerdir, sitede yayınladığımız yazılar copy-pasteden ileriye gitmedi ve deli eşekten bir farkımız da olmadı. Kulun' u yazıdan sildik ama, eşekliğimiz bakî kaldı.

Burada sözü Şeyh Sadî Şirâzî Efendime bırakayım:

Vezirlerden birinin zekası kıt bir oğlu vardı. Bilginlerden birini onu yetiştirme için görevlendirdi. Bilgin, bir süre vezirin oğluna ders verdi. Fakat yine de onu terbiye edemeyince babasına “Çocuğun akıllanmadığı gibi beni de deli etti” diye haber gönderdi.

Özünde yetenek olana terbiye tesir eder,

**Özü kötü olan demiri hiç bir cila
parlatamaz,**

**Deniz suyuyla yıkasan da köpek daima
pistir.**

**İsa'nın eşiği Mekke'ye de gitse; eşek,
eşektir.**

Şu iki insan yok yere sıkıntı çekip, boşuna çalıştılar: Biri kazanıp yiye-meyen, diğeri ilmiyle amel etmeyen.

**Ne kadar okusan da amelin yoksa şayet
cahilsin,**

İlmiyle amel etmeyen ne araştırıcıdır, ne bilgin.

Sırtında taşıdığı odun mu defter mi bilmeden,

Üzerine birkaç kitap yüklenmiş eşek gibidir.

Kötülerle düşüp kalkan onlar gibi olmasa da o yolda olmakla suçlanır. Örneğın; namaz kılmak için meyhaneye gitse şarap içmeye gitti derler.

Bilgisizle görüştüğün için

Bak, kendine de bilgisiz dedirttin.

Bir bilginden öğüt istedim.

Bana 'cahillere yanaşma' dedi,

'Çünkü asrın bilginiysen eşek,

Cahilsen daha ahmak olursun.'

TABÎB-İ HÂZİK

Hastayım derdime ilaç arıyorum, diyen bir dostum ileriki şehre bir yolculuğa çıkmıştı. Çok uzun zaman geçti. Biz derdini değil, onu bile unutmuştuk. Günler sonra gelince gördük ki, pul pul dökülen cildi, saçkıran olmuş başı, sedefe benzer bedeni gitmiş, yerine yirmilik taze fidan gibi gelmişti.

Sorduk ne sorduğumuz, nasıl bir tabîb ki **“seni seni ayarçası gibi bize hediye etti”**. Çokta bir şey anlatamadı, dediği şeydu, **“Her şeyi söyle, ancak kendine yalan söyleme”**.

Sinirlendik, dedik ki, **“doktora giden derdini söyler, başka ne yapar ki”**, dedikse de o **“Her şeyi söyle, ancak kendine yalan söyleme”** dedi gitti.

İş bu ya derd bizim kapıyı çaldı, bir evladımız vardı. Bulduğumuz ilde tabîbler emini bulamadılar. Kader bize de, ileriki şehre onu götürmekten başka çare bırakmadı.

Adının ileri şehir olduğuna bakmayın yolu yola benzemiyor, izi yok ki yeri tam bilinmiyor. Sora sora, bilen, bulan bulana, karanlık ormanın sarmaşıklar yolundan, ulu dağda olduğu söylenen tabîbe yol bulup gitmeye çalıştık. Hem bu kadar ileri şehir, yolu yol değil mi demeye fırsat vermeden. Evladımızın derdi gözü gönlü kör ediyordu. Düşük yoluna. Yorgunluk, eziyete aldırmadan, terlerimizin kokusunu misk

yerine teneffüs ederek, bir karanlık mağara önünde bulduk kendimizi.

Her şey mi değişti biz mi boyut atladık bilemedik bir halde yorgun halimizle gördük ki, bir saray, inci mercan, bir kapısı var camdan içini gösteriyor. Kapı yok dersin içeriye girsem dediğinde engel göreceğin tutamağı kanadı olmayan cinsten.

Bir anda açılan kapıdan dünya güzeli bir vildan çıktı. Bize karşı eğildi, sanki cihan eğiliyordu. Bütün yorgunluğumuz kaybolmuş, hayran hayran ona bakarken, bize **“hoş geldiniz, sizi bekliyorduk”**, dedi. Hani bizden onlara haber verecek bir cihaz veya ihbar yoktu, fakat bizleri bilmesini taaccüple düşlerken, **“sizler bu holde kalın, evladınızı biz içeri alacağız”**, dedi. Kimseye bırakmaya korktuğumuz evladımızı şifa bulsun diye istemeye istemeye teslim ettik. Bizler yorgun sular gibi olduğumuz yere yayılıp kaldık. Evlad gidiyordu.

Beklerken ruhumuz tedirgin olmasın diye vizyonumuzda evladımızı görür gibi olduk. bakarken, birde ne görelim, onu zifiri karanlık içine düşmüş nefesi boğula boğula ilerliyişini görüyordum. Korkudan titreyen halsiz vücudu yıpranmış olmasına rağmen, mecburen ileride kendine gösterilen parlayan ışığa yürümeye mecburmuş gibi yürüyordu. Epey yürüdü, sıkıntıdan kurtulayım diye. Sonunda ışık büyüdü, açıldı içinde bir adam gördü. Eski üskü elbiseler, çaputlar sarılmış bedeni, her

yerinden kan ve irin akan bir hasta gibi inleyen biri. Hasta olan evladım kendine mi, yoksa ona mı acısın der gibi, **Tabîb-i Hâzık dedikleri bu ise kendine faydası yok bana ne faydası olur** diye mırıldandı. Bizim evladın gönlüne hüznün akıttı. **“Çektiğim bu kadar sıkıntı, kendine derman olmayan birinden derman bulmak için mi”** diyerek yere yığıldı. Kendinden geçti. Bir hayli zaman oldu, gözlerini açtı.

“Kalk evladım kalk, umduğunu bulamadın mı?” sesini duyarak aklını başına devşirdi. Ne söyleyebilsin, gelmiş, dönüşü kendine verilmeyen bir gelişle. Kalktı.

“Söyle bakalım, derdim var diye gelenler yeridir burası”, evlat başladı anlatmaya, tabîb dedi ki, **“anlattığın bu derdi doğru anlattığına emin misin? İnsan yalan söyler de, kendine yalan söylemesi değil mi ki derdi artıran”** .

Başladı yine anlatmaya, tabîb dedi ki, **“bak bu derdi bilen biri var, bu anlattığın şekilde hasta olmadı”**. Evlat yine anlatmaya başladı, Tabîb, üzerinden dökülen binbir dert emaresiyle dedi ki, **“bak bu derdi bilen biri var, bu anlattığın şekilde hasta olmadı.”** ..

Bizim evlat anlatıyor, tabîb itiraz ediyordu. Bizim evlat isyan etti, **“ben yalan söylemiyorum, bu derdimi kim bilebilir ki”** dedi. Tabîb şöylesine süzdü. **“Ben”** dedi.

“Nasıl olur, benim yanımda hiçbir vakit yoktun ki”. Tabîb dedi ki:

“Görmüyor musun sen de bir dert, bende bini var. Ben senin derdini yaşıyorum, nasıl oldu biliyorum. Sen ise hala ısrar ediyorsun, şöyle böyle deyip kendi inanmadığın bir şekilde bana anlatıyorsun. Sen önce kendine yalan söylemeyi bıraksana” dedi. Evlat ısrarla doğruluğunu iddia etti. Tabîb

“Öyle ise beraberimde, gel” dedi. Bir odaya götürdü. Camlar ve aynalarla dolu bir oda.

“Şimdi burada kendine bir baksana” dedi. Evlat kendini odada bulamadı. Çünkü odada kendine benzeyen fakat kendi olmayan binlercesi vardı. Tabîb,

“Konuş” dedi, evlat konuşmaya başladı. Camlar ve aynalarda o kadar incelikleri vardı ki bir **“âh”** sesini kırkbin şekille aksini duydu. Bir kendi olup kendisi olmayan binlerce kişinin suretinden. Bizim evlat bağıra bağıra ağladı. Ağladı. Ağlamasına tabîb dönüp bakmıyordu bile. Yorgunluktan yığılıp kaldı. Tabîb acıdı, elindeki esasını evlada uzattı.

“Buraya kadar geldin burası büyük kapı seni boş göndermek bize yakışmaz. Al bu asayı kır şu aynaları” dedi. Evlat bağıra bağıra başladı kırmaya. Aynalar kırıldı, camlar dağıldı un gibi, oda bembeyaz bir örtüye dönmüştü. Etrafta güzel bir manzara ve güzel dünya, her şey bitmiş denilen bir dünya. Herşey yok olmuş tabîb ile evlat karşı karşıya kalmıştı.

Tabîb dediki, "evlat, tamam oldu". "Sana sözüm, başkasına değil kendine yalan söylemeyi terk etmeden ve benliğini kırmadığın müddetçe iyileşemezsin".

"Sen tabîbin eksikliğini görme, tabîblik bilmekten çok çekmekle kazanılır. Yaşamadığını bilen olmaz. Sen kendine dürüst ol. Şifa da sende, sıhhat de sende. Dışarıdan gelen sende olanı çıkarmak içindir. Olmayan ve kabul etmediğin şeyleri bulmak istediğin değil mi, seni buralara kadar getirdi. Haydi git selamet yurdu uzakta değil" dedi.

Olan ve biten bir şey yokmuş gibi bir su başında güneşin ışıklarını hissede hissede uyandık. Ne şehir vardı, ne de başka bir şey. Evlat derin bir uykudan uyanmış, gözlerini oğuşturuyordu.

"Her şeyi söyle ancak kendine yalan söyleme" deyip duruyordu. Döndük yine hikayenin başına ..

BİTMEYEN SEVGİ İMLASI

Kara Şeyh'in zikre sabit, sohbeta daim, fikri saf gönlü güzel bir dervişi vardı. Şeyhi onu bu haliyle çok sevmiş, fakat hamliğundan çıkarıp pişirmek için bir gün tekkeden kovuvermişti. Derviş kovuluşun nedenine bir türlü mana veremedi. Tekkeden içeri giremediği gibi, gidecek yeri de yoktu. En iyisi dedi beni tanımayan bir yer bulayım, orada hem gizlenirim ve hemde geçinirim dedi. Tanırlar diye camiye gidemezdi; medrese zaten kabul etmez, cahil sofu adam derler diye düşündü. Kala kala bir yer kaldı. O da Meyhaneci Kırkor'un mekanı. Kırkor sert bir adamdı. Hiç konuşmazdı. Kapısına gelen dervişin yıkılmış ve üzgün halini gördü. "Ne işin var" demeden, "git arkaya bulaşıklar seni bekliyor" dedi.

Derviş meyhanede yarı aç yarı tok, birde üzgün günlerini geçiriyordu, şarap kadehlerini yıkarken önceden günah dediği şeylerin temizlikçisi olmuştu. İçmese de tortulu şarapların havaya sızan neminden sarhoş olacak kadar nefesleniyordu.

Bir gün meyhaneye sevgilisinden mektup almış bir âşık geldi. Derbeder âşık mektubu okuyup okuyup ağlıyordu. Derviş ağlayana dayanamaz biri olduğundan yanına gitti. Her zaman gelmeyen adamın gözleri kan dökerken "yapma ne olur" der gibi üzgün üzgün baktı. O da anlamış gibi, ciğerine saplanmış hançerin yarasıyla bitmiş ve tükenmiş gibi birden kafasını masaya düşürdü. Dünya kanunu düşeni kaldıran pek olmaz, o baş kurban olmuştu. Daha uyanmamıştı. Ruhu meyhane içinde seyre çıkmış gibi içeri parladı ve o mavi ışık- açık bulut kapıdan dışarı doğru süzüldü. Kalan bedeni bir yığın. Kokmaya hazır vaziyette, Kirkor izin verir mi, "al götür bunu devşir" dedi. Derviş kimsesi olmayan bu garip kişiyi sırtlandı. Aklı başına geldi. Cenazeyi camiye götürecek ve yıkayacak olursam millete ifşa olurum, ne yapacağım derken içine bir ses geldi, "aşk şehidine abdest gerekmez, götür toprağa göm. ister müslüman kabristanı, ister maşatlık, farketmez" dedi. Vahiy almış sevinen peygamber gibi onu götürüp toprağa sırladı.

Bir ara onun elinde okuduğu mektubu hatırladı. Hakkında bir şey yazıyorsa akrabalarına haber veririm dedi. Ancak o kağıt

sevgilisine yazdığı onlarca mektupların karşılığı lütfen yazılmış, bir sevda reddiyesi idi. Bir yerinde şunlar yazıyordu.

"Sen bizi sevmiş olabilirsin, ancak bizim seninle kavuşmamız mümkün değil. Ben cinler padişahının kızı Parunak Narine'yim. Sen beni istiyorsun, beni sana vermezler. Sonra benim güzellikler yurdumda insanları bırak bana aşık olmuş yüzlerce melek var. Nurlar içinde gönlüm hoşken, seni nasıl kabul edebilirim.."

Yazmış, bitiminde uzun uzun cümleler yazmadan sadece "hayır, hayır, bu beraberlik olmaz bizim için" deyip altına mühür olsun diye bir kan damlası izi dökülmüştü.

Aşığın mühür niyetine gördüğü kan damlası ile ne yaptı diye düşünmeye başlayan derviş en altta yazan adresi gördü. Adres memleketin diğer ucunda deniz kıyısı bir yeri işaret ediyordu. Ölünecek kadar bir güzelse ben onu bulayım diye bir düşünce beyninde şimşek gibi çarptı. Nasıl gidebilir ki, kazandığı para ancak bir akşam yemeğini karşılıyor, sabahıda Kirkor'un yemek artığı idi. Sonra aklına nerden geldi ise bu âşık buralıdır, evini bulayım da ailesini haberdar edeyim, dedi. Kirkor, yaman adam, bilmiş gibi, "onun evi yukarı tepenin

arkasında bulunan bir kulübe" dedi. Derviş duyduğu adrese gitmesi gerekirmiş gibi içinde bir mecburiyet duydu. Her gün iznini çalışarak geçirirken bugün gitmek için bir gayret hissetti ve çıktı. Tepe yeşil bir yer olsada kulübenin olduğu yer mezbelelikti. Kokmuş çöp kokularını duyan biri, buraya gelir mi dese de kulübeye gitti. Kapı kırılmış, içeri ise bir mahkumun hücrelerinden daha karartıcı idi. Girdi içeri. Boş bir yerden öte görmemiş gibi yorgunluğunu dinlendirmek için, bir şey aradı. Gözü yastık niyetine üzerinde iz yapmış torbaya ilişti. Aldı eline fakat içi kağıt dolu bir çuvaldı.

Merak insanı olan derviş, kağıdın birine göz attı. Meğer bunlar âşîğın uzak diyarlardaki görmediği sevgilisine yazdığı mektuplardı. Çuvalı döktü yüzlerce mektup yazılmıştı. Hepsi kalemsiz kalan mahkumun hücre duvarına yazmak için kömür kullanmış gibi dağılmış harfler biribiri üstünde idi. Sonra biraz bozulmamış bir mektubu buldu. Okumaya başladı.

"Can Efendim,

Görmeden gördüğüm, duymadan duyduğum,
tutmadan her gün elinden tuttuğum nazenin
sevgilim.

Hangi gün geçti, anmadığım.

İçerken, suda hayalini yudumlamadığım.

Aç kaldığımda içimin yanmasını isminle
doyurduğum.

Her gün sana yazıyorum,

fakat halim yok ki, mektubumu göndereyim.

Şöhretini duydum, her kula bakmazmışsın.

Bir karar almışsın kalbini kilitli tutmaya,

sarayına girmek isteyene de

can verme şartını koymuşsun.

Can vermek benim için zor değil de

Seni bulamadıktan sonra.

öldü dediler mi, benim için ne manaya gelecek
ki?

Diyorlar ki, sevgiliye can vermek gerek,

verilen can sevgili yanında değerli değilse,
verdiğim canın ne kıymeti olur ki.

Ben can vermek istemiyorum.

Ben ahlarımı göndereyim belki acırsında
merhamet edersin.

Ahlarımın tarafından duyulması da çok zor.

Ancak benim ahımı ben bildikten sonra

nasıl olsa bir gün sende duyacaksın.

Diyor olabilirsin, ben cinler padişahının kızı
Parunak Narine'yim,

Sen garip biri olunca bu olmaz .

Bende diyorum ki,

yüce tanrının kulları ile hiçbir benzerliği yok
iken sevgiden bahsediyor.

Onlar beni sever bende onları severim.

Bunu anlamakta zorlanıyorum.

Eşit olmayanlar arasında bu sevgi nasıl oluyor?

Benim için sürekli olmaz dediğin sevgime

hiçbir şekilde karşılık ve iltifat etmedin.

Bekledim bekledim, sürekli yol üzerinde tükenen biri olarak.

sen ise merhamet etmeyişinde, bu eşitsizliği önüme getiriyorsun.

Neden?

Ruhum dayanacak kudretini bir gün kaybedince, salâsız, namazsız çöplüğe ataralarsa, sende duyarsan keşke demen yakışık almaz ki.

Kaçıncı bu derdimi döküşüm. Kağıtların birini sana ulaştırmak mümkün olmadı. Öyleki uzaktan hepsini siler gibi, hükmünü icra ettin.

Olur ya, öldüğüm haberimi getirecek bir dostum olur. Şimdilik yok, belki, bu derdimi duyan bana acır da, sana gelirse benim için havadan bir nefes çek.

Çünkü seninle buluşacak ve paylaşacak bir havadan başka sermayem yok.

Aldığım nefesin içinde sana ulaşmış nefesimin bir katresi, gelirden onunla soluklanırsan, ateşin içinde buğlanır, ruhum cehennemde bile olsa şad olurum.

Tüneline girdiğim, aşkın dar yolunun açılmayan kapını, kadehler içinde bulmaktan başka çare bırakmadın. Hayallerin beni terk ettiği günden beri yapacak bir şeyim kalmadı. Ben sana elvada diyemem. Çünkü her şeyde, her yerde sen olunca, veda nasıl edilir ki?

Bir kere kendimi anlatabilseydim. Zannedersem bu olmayacak görünüyor.

....

Mektup burada birden kesilmiş. Sonunu yazmak mümkün olmamış. Derviş, meyhanede bulunduğu diğer mektuptaki adrese gitmeye karar verdi. Meyhaneye gitti. Kirkor, onu bekliyordu. Sert adam kuzu kesilmişti. "Gel" dedi, "derviş herşey buraya kadar, şu paraları al yol harçlığı yap. O nun derdi sana miras kaldı. Belki o güzeli avlamak sana nasip olur."

Derviş yola düştü, deniz kenarı bir yer, nasıl olsa bulurum bilinen bir yer, dedi. Günler geçti. Merakla ve arzuyla güzeller güzeli cin padişahının yurduna doğru gitti. Ancak buralar düşlediği yerlere hiç benzemiyordu. Her taraf taş. Bastığında ayak yaran, sert taşlar. Ayakları parçalayan bu yerler tecrid edilmiş

bir yerden öte, ulaşılmasın, kimse gelmesin diye korkunçluğa giriftar olmuş yerlerdi. Düşüncelerini zorlayan bu durum karşısında azmi kırılır gibi olsa da uğruna ölünecek o güzeli merak ediyordu. Neyse der gibi dururken, kıyıda enginlere dalmış, saçları bakanın ciğerine saplanacak ok gibi dalgalanan o güzeli, arkasından gördü. "Tamam" dedi. Yanına koşacak ayaklarına sarılacak doya doya yüzüne bakacaktı. Göz ileriye görüyordu, ancak ayağının dibindeki uçurumu körmüş gibi görmedi. Düştü, tepeden aşağılara. Zannedersin, derviş tekkeden tekrar kovulmuş gibi, burada da kovulması gereken birine yapılan muamele görmüş ve aşağılara düşmüştü. Parça parça olan bütün vücudundan akan kanlar, onu uçurumda birkaç gün sızlandırarak yarı ayık ve baygın bıraktı.

O güzeller güzelini bulmuş, ancak tez kaybetmişti. Zaman durur mu, günler geçmişti. Kalktı, ancak ağrıyan bütün varlığı kendine ağır geldi. "Olsun" dedi "buraya kadar gelindiye görmek için son bir gayret gerekir" dedi. Onun evi olan muhteşem sarayına doğru yürüdü. Kapıyı buldu. Fakat içeri girmek nerede, ipi uzun bağlanmış bir köpek

hırılıyordu. İçeri girmek şöyle dursun, hazır gelmişsin, aç karnımın bir öğünü de sen olursun gibi saldırıyordu. Derviş şaşırmış ve donakalmıştı.

Görüyordu, o güzelin sarayına giremiyordu. Biliyordu, bilmesi yetmiyordu. Eli varıyor, varmıyor gibiydi. Bu nasıl bir şey, hem yakın hem uzak, olmaz olsun, dert dedikleri bu muydu?

Ulaşamamak.

Ulaşamıyordu. Yakındayken uzak düşmek, buluşulmayan, sonu gelmeyen başlayışlar. Başlamadan bitmiş gibi. Usanmadan günler geçti. Birçok kez vazgeçer gibi olsa, kırk kere yine de umutla döndü bekledi. Bir film karesine sığacak kadar zaman içinde gördüğü dünya güzeline varamıyordu. Mektubunu okuduğu âşıkın başına gelen şeyler, şimdi kendi başına gelmişti. Bütün vücudu bu hakikatle tir tir titriyordu. Neden? demeye başlatacak kadar içi evhamlandı. Neden, niçin sorularına cevap verecek biri bulsa soracaktı. Ancak bu güzelin yurduna kimseler gelir mi, aşk denilen belayı arzu edenden başka.

Kendine kızamıyordu, çünkü onu, o da çok sevmiştir. Ondandır vazgeçmek mümkün değildi.

Çaresizlikten zaman kendi içinde seyrini tamamlasa, ömür bitse de derviş bu halden kurtulsaydı diye yalvarmaya başladı. Nafile bütün gayretler. Sonuçta yorgun düşen vücuduna uyku galip gelmiş, derviş uyumuştur.

Yalnız kaldığı bu sarp diyarda onu uykudan uyararı görünce şaşırır. Kara Şeyh'in başında dikildiğini gördü ve yumuşacık bir yatakta yatıyordu.

"Oğul dedi, günlerdir hastaydın çok şükür, Rabbim seni bize bağışladı."

Derviş kovulduğu tekkede kendini bulunca, kafesteki kuş gibi şaşkın ruhu bir o tarafa bir bu tarafa çarpılıp, çırpındı. Yorgun düşen düşüncelerini toparlamaya çalışır. Kara Şeyh dedi ki:

"Oğul herşey tamam olmuştu, ancak aşkın iptilasına düşmen gerekiyordu. Acıdık. Seni bu şekilde geçmeni sağladık. -Şeyh çok kolaymış gibi bütün olanları küçümsüyordu.-"

Hayal âlemine şükretmek gerekiyor, eğer gerçeğini sana yaşatsalardı, şimdi ölmüş olacaktın.-Derviş olanlar gerçek değil mi?-Yolumuzda bize teslim olanları zayi etmeyiz. Sende kabiliyet olmasaydı, tekkeye zaten almazdık. Biz birini talebeliği aldıkça veya ilgilendikçe onu ham bırakmayız/bırakamayız. Onun terbiyesini tam yaparız. İşin sonunu da götürürüz.

Derviş dedi ki:

" Efendim o cin padişahının kızını unutabilecek miyim?"

O unutulmaz. Bırakamayacaksın. Buradaki sır ise ona kavuşamayacak olmandır. O sana kavuşmak istediği zaman senin ölümün olurdu. Onu sev, ona yönel, ona yönelik seni hep bir arayış içinde tutacaktır. İnsan, kavuştuğu şeyden usanır yaratılmıştır. Cennette dahi bir vakit sonra, insan usanacak, aynı senin yaşadığın gibi. Onun için Allah Teâlâ cennette zülfünden azıcık bir ucunu gösterecek, herkes sarhoş olacak, Allah Teâlâ'nın geri kalan güzelliği nedir diye hayal edecekler. Sende kıyıda gördüğün o güzelin hayaliyle, günlerce sert taşlı yeri kendine mesken tutmadın mı?

Efendim, vuslat istemek benden değil de o güzeller güzelinden olursa?

Ondan olmasını biz talep edemeyiz, dha önce dediğim gibi o istediğinde seni yok eder. O seni kendinden biliyor. Fakat yalnız olduğu için senin ağlaman sızlanman hoşuna gidiyor. Seninle bir annenin kucağında çocuğunu tutuş huzurunu duyuyor. Seni besliyor, şefkatle sarılıyor, kokunu alıyor, az kalsa sevgisinden yiyecek gibi oluyor. Ancak o senin, büyüyüp civan olmanı istiyor. Senin büyüdüğünü düşünüp hayran hayran bakıyor. Sonra İsa aleyhisselâmı haçta gerilişini seyreden Hz. Meryem gibi şunu diyor. "Babasız geldiğin bu hayatta ben ve sen hep yalnızlığa mahkûm olacağız. Göreceğimiz şeylerden her biri Tanrının dileklerinin karşısında bir şey ifade etmiyor. Bu arayış içinde ömrümüz tükenecek. Ancak arayış ve buluşma arzusu hiç bitmeyecek. Hepimiz, yalnızlığın bir türünü tattığımızdan Tanrının bir sıfatını bulmuş oluyoruz. Bunun sayısal çeşitliliği de bizler kadar olunca her birimizin hali ötekisine benzemeyecek." Bu nedenle sevmeyi öğrenmek çok güzel bir duygu, sen sevmene devam et, sevdiğin seni sevecektir. Kavuşma olmasa da.

Derviş, "ah kavuşamadığım sevgilim" dedi. Hayallerini o kıyada gördüğü Parunak Narine'ye doğru yola çıkardı. Onu ölene kadar hiç unutmadı.

O NE'Y'Dİ?

**İnsan geç kalır.
Bu onun yaratılış gereği.**

İç dünyası yorgun bir derviş seyrinde sarhoşsa, onu ayık kılmak için yapılacak 'nedir'den çok, kimin, nasıl yardım edeceğini bilmeliyiz.

Derviş samimi ve saf niyetiyle yoluna koyulmuştu. Bu yalnız gidiş, onu yolda kurtlara aslanlara, çakallara rast getirmesiyle sıkıntıya uğratmıştı. Onların yok etmek niyetleri olmasa da, dervişi hırpalamış, varlık sahasında noksanlıklara düşürmüşlerdi.

Yine böylesine derviş, uzun çabalar sonucu, yalnızlar köşesinde muradını yitirmiş, ihtiyar pirin mekanına uğrayınca durakalmıştı. Mecburen.

Uzun bir süre pire hayranlık duymuş sonra ayıkınca, "gideyim, bu zavallı pirin pek faydası dokunmayacak" demişti. Ancak ayrılamıyordu, yere çivilenmiş gibi. Onu pirin bırakmadığını anlamış. İşin farklı boyutu.

Konuşmaya başladı. Bu beklemenin sonunu getirmek istemişti.

Pir "seni göndermek bizim elimizde değil, getiren neden getirdi, gönderecek kimdir. Sana sarayda bir ev verelim, içinde kendince otur. Bu ev niyetlendiğin uzun yolculuğun sonunda karşılaşacağın yokluk meydanındaki mütevazi evinle aynı olacaktır."

Derviş, "herşey bir yokluğun içinde olacaksa biz neden bu kadar çalışıyoruz?"

Pir, "bulacağın ev ile bunun bir farkı vardır.

Çalışarak kazanacağın küçücük evini ben kazandım diyebilirsin ve olabilir, fakat bu evi biz sana veriyoruz. Zamanında gelemedin, suçun değil, kader gereği. Fakat niyetin temiz olduğu için bizi buldun. Seyrinde sana çok zarar verenler olunca senden birkaç şeyini koparmışlar. Bunu sana şöylece anlatayım.

Bir ev ve kapısını düşün. Kapı evin girişi ve dışarıdan koruyan değil mi?

Fakat hırsızlar gelip kapı kulpunu kırmışlar. Kapıda kulp yok anahtar yok ne yapsan kapanmıyor. Gücünde fazla yok ki, her gün arkasına bir şey yığıp destek veresin. Korku içerisinde, dualar okuyorsun zikirler çekiyorsun, dışarıdan zorlayıp açmasınlar diye. İşte bu saray içindeki ev -nenin kavuşacağın mütevazî evinden farklı olarak kendi kendine korunmuştur. Sarayda hayallerini süsleyen çiçekli bahçenin içinde, kuş seslerini duyarak, penceresi dahi açık uyuyup ve bahar kokularını duyacağın bu ev sarayın bir bölümüdür. Ancak senindir. Ev küçük olsa da sultanın sarayında bulunuyorsun. Bu hoş değil mi?

Evin kapı kulpu kırılmış, anahtarını kaybetmişliğinden gam duymayacaksın. Bu sarayın içinde emniyette olduğunu bileceksin. Çünkü seni koruyan saray bekçileri ve hizmetçilerin var.

Önemli olan bunları farkettiler, yolculuğu burada eğlendirelim. Her yolculuk bir bitişin başlangıcıdır. Yol varsa yolculuk vardır ve bitecektir. Doğuya da batıya da gitsen, bu daire

seni başladığın yere getirecektir. Bence üzülme, keyfine bakmalısın."

Derviş döngünün içerisinde kaybolmaktan korkmuş başını öne eğmiş düşünüyordu.

"Bunca gayret aynı yerde dönüp durmak mı?

Pir; "hepimiz sonradan olmuşuz. Evvelimiz var ahirimiz var, en son kavuşacağımızda bir evvelin başı olunca yüce tapının içinde yok olmak, eğlenmek daha mantıklı geliyor. Gel sen gönlünü karartma, dertlerinden kurtul, küçük evin sarayın iç mekanında. Ben saraylıyım, sarayda oturuyorum dediğinde yalanın olmadığı gibi kuvve-i kalemiyyenin sahibi gibi, hükümde icraatın olacaktır.

Köle padişahın yanında olduğu müddetçe sultan muamelesi görür. Padişah dertten tasadan huzursuz dahi olurken, kölesi Efendimin gölgesindeyim diyerek huzurla, âlemi temaşa eder. "

Derviş dedi ki, "Efendim, evimde olan bu yıkılmalar olmadan daha önce nerede idiniz?"

Pir, "senin ilk başta bu tür yardımı görmeyen yoldan mahrum edebilirdi, sonradan görececeğin aciziyetin farkına varamazdın.

Şimdi kapım kırıkta olsa huzurum var diyebilecek bir sırra erdin. Diğer türlü benlik kavgasına düşer hakikat şehrindeki saraydan mahrum kalırdın. Varlık burada sevilmez. Çocuk, annesinin rahim sarayından çıktığında ağlar, fakat bu ağlayış yolculuk sebebi ve sultanın sarayına gitme iştihakını doğuracaktır. Çıkmasaydı rahmiyet onu muhafaza ederdi, lakin bir zaman sonra onu orada boğacaktı.

Bu gidiş ve gelişler, varlık yolunda gayrete, gayretimiz aşkın doğuşuna neden oluyor. Sevgi ve acının olduğu yerde, bazen acıya bazen sevgiye yaslanıp asıl olan hakikati bulacağız. Sevgi hiçbir şekilde tek başına kendini ispat edemez. Tek başına da yokluk yurdunda anılmaz olur. Bunun misali şeytan cennette değer sahibi olmadığı gibi cehennemde bir manasının kalmayışındır.. "Ben sizden uzağım" diyerek yokluğa kaçışını itiraf eder. Bile bile girdiği cehennem yurdu kendine ceza olmayıp, hatayı bilerek yapmasından dolayı acı da çekemez. Fakat cehennemi de, cehennem de onu sevmeyecektir. Öylesine manasızlaşarak. Çünkü karşılığını kaybetmiştir.

İnsan ise her hâlükârda bir karşılığı kendinde bulur. Cenneti dünyadaki çilesine karşı gelmiştir.. Orada kötülük yoktur ve iyinin iyisi olarak melekler ve hurileri bulduğu için daha iyiye doğru bir yolculuğa başlar. İyininin iyisine doğru.

Cehennemde ise kötülük sönmeye mahkûm edilmiştir. Ceza çekildikçe vafını kaybedip, soğuyacaktır. Bu kaybediş, hakkında İbn-i Arâbi Efendim ateş kendini yok ettikten sonra kıyısında su terleri bitecek demesi buna işarettir.

Vasfı kaybetmek, halinden başka hale dönmek, acı ve sevgiyi bir tasta yoğurup şaşırma olur. Buna üzölmek veya üzölmemek şaşkınlığı ve birde sarhoşluk eklenir. Bu sarhoşluk uzayda, gideceğı belli olmayan göktaşları gibidir. Aslında onların bir hedefi vardır. Ancak gideceğı yerin nere olduğunu bilmeden savruluşu tedirginlik sebebidir. Dünya ise kendi mihverinde bir sonrakini yerini bilerek devamlı dönüp duruyor.

Derviş sustu. Böylesine geldiğı dünyada böylesine gidişin kendine ait olmadığını anlayınca üzöldü. Çaresizliğini bir amaç edindi. "Ben var görünen bir hiçim. Hiçliğim

benim hakikatim. Bu hakikate yaslanıp mutlu olmalıyım. Küçük evimi aramaktan vazgeçeyim, saray içinde verilene sahiplenip, küçüklüğümde kalayım" dedi.

Her şeyin sukuta erdiği bu yerde çıkan bir ses, pirin ve dervişin bütün düşüncelerini durdurdu. Pir yerinde duruyordu. Ancak kendinden geçen derviş şimdi o sesin ne olduğunu arıyor, kuşlarda, dağlarda, kendinde ve her yerde. O ses neydi?

O ne'y'di? Diyordu.

07.02.17